

Zpravodaj

4/2011

ČESKÉ ZEMĚDĚLSKÉ UNIVERZITY V PRAZE

Nově jmenovaní děkani FLD a FŽP

Kdo získal Ceny rektora?

50 let Institutu tropů
a subtropů

Jsme živá univerzita

[WWW.CZU.CZ](http://www.czu.cz)

GAUDEAMUS 2011

V rámci Evropského veletrhu pomaturitního a celoživotního vzdělávání se na brněnském výstavišti představilo 185 univerzit, vysokých a vyšších odborných škol. Vedle tuzemských bylo zastoupeno 47 renomovaných zahraničních univerzit a vysokých škol ze čtrnácti zemí. Veletrh navštívilo přes třicet tisíc návštěvníků, převážně studentů posledních ročníků gymnázií a středních odborných škol, výchovných

poradců a pedagogů ze všech krajů České republiky. Významný podíl na návštěvnosti měli i studenti ze Slovenské republiky. V soutěži o nejlepší expozici se ČZU umístila na 6. místě z 24 přihlášených.

Výstavu připravilo Studijní oddělení rektorátu (Ing. Marika Černá) a SIC (Monika Urbanová) ve spolupráci s jednotlivými fakultami a instituty a dalšími kolegy zajišťujícími audio a video techniku a zařízení

tradiční soutěže. V letošním roce mohli návštěvníci na našem stánku vyzkoušet tester měření reakční doby, o který byl nepřetržitý zájem. Pozornost již tradičně vzbuzovala i vystoupení trubačů – studentů FLD.

Montáž a demontáž stánku zabezpečil Ing. J. Bomba, Ph.D., s dalšími studenty z FLD.

Úvodní slovo rektora

Vážené kolegyně a kolegové,
milé studentky a studenti
a všichni čtenáři,

Rektor ČZU v Praze
prof. Ing. Jiří Balík, CSc.

držíte v rukou poslední letošní Zpravodaj a dost možná tyto řádky čtete v době pravidelného předvánočního stresu, který pranic nepřipomíná onu kouzelnou atmosféru Vánoc, jak ji pamatujeme z dětství či z Ladvých obrázků.

Předvánoční dobu symbolizuje spíš dotahování toho, na co dřív nezbyl čas. Na našich stolech se vrší uzávěrky, výroční a jiné zprávy. Vyhodnocují se dosavadní postupy a upřesňují se výhledy na další rok. Je toho tolik, co bychom rádi příště udělali lépe, efektivněji, nebo to aspoň zkusili jinak! A buďme rádi, že na akademické půdě máme milníky semestrů nastaveny jinak a leccos se dá ještě dohnat.

Přesto má v sobě konec roku něco nálehavého. Uplynulý rok nelze vzít zpět. A křesťanský vánoční příběh, který toto období v Evropě od nepaměti provází, posouvá, ba mění důrazy, které během roku jaksi samospádem získaly navrch. Velké společenské události, na něž pohlížíme zpětně s obdivem, stejně jako pozoruhodné vědecké výkony, většinou začínaly velmi nenápadně. A jako první jim porozuměli ti, kdo měli otevřené oči i srdce.

Profesor Vaněk, když jsme pracovali na přípravě nějakého projektu či grantu pro katedru, říkával: „Šťěstí přeje připraveným.“

Jako čerstvý absolvent jsem to chápal, že máme dál usilovně studovat. Život mne naučil, že to je základ, ale jen základ.

To, na co narážím, hezky vystihl Charles Dickens, autor proslulé povídky Vánoční koleda: „Vše, co stojí za to, aby bylo vyko-

náno, stojí za to, aby bylo vykonáno dobře. Škoda, že víc toužíme po tom, aby nás lidé pokládali za duchaplné než za dobré.“

Radostné Vánoce a úspěšný nový rok přeje

prof. Ing. Jiří Balík, CSc.
rektor ČZU v Praze

Plesová sezóna se blíží

Reprezentační ples FLD

2. 3. 2012 na zámku v Kostelci nad Černými lesy

3. reprezentační ples FŽP

8. 3. 2012 v Národním domě na Vinohradech

Ples studentů ČZU

únor/březen 2012, termín bude upřesněn

Prof. Ing. Petr Sklenička, CSc., byl zvolen děkanem FŽP pro období od 15. 12. 2011 do 14. 12. 2015.

Student dobře pozná, kdy k němu promlouvá odborník

Rozhovor s nově zvoleným děkanem FŽP prof. Ing. Petrem Skleničkou, CSc.

Akademický senát fakulty vás vybral i na druhé funkční období. Jak hodnotíte to první? Ovlivňovala nějak vaši práci skutečnost, že jste byl prvním zvoleným děkanem v historii FŽP?

První volební období FŽP bylo jedinečné v potřebě správného nasměrování fakulty. Mám na mysli nejen diverzifikaci studijních oborů, ale hlavně vykoupení směrem za kvalitou. Především pak za kvalitou ve výzkumu. A to se podařilo. Dokázali jsme ze svého středu vygenerovat řadu mladých nadějných vědců a učitelů. Náš kolektiv posílil i o několik velmi výrazných osobností z venku. Naopak jiní museli odejít. To vše se pozitivně odráží v kvalitě výuky. Student dobře pozná, kdy k němu promlouvá odborník a kdy někdo vaří z vody.

Co byste v následujících čtyřech letech chtěl především dokázat?

Držet současný kurz. Ten nepřeje pasivním a je atraktivní pro kvalitní a výkonné vědce a pedagogy. Chtěl bych zlepšit práci s médii a ještě více tak zviditelnit fakultu. Byl bych rád, kdyby nám rostl počet zájemců o studium, jak tomu navzdory demografickému vývoji bylo v posledních letech. Zlepšit chci i práci s absolventy. Jsou pro nás cenným zdrojem informací, zpětnou vazbou při formování studijních programů a často přáteli, které rádi potkáváme.

Jak důležitá je dnes publikační činnost u pedagogů nebo u doktorandů? Domníváte se, že součástí vědecké práce by mělo být také vědu popularizovat?

Kdo nepublikuje výsledky svého výzkumu, jen těžko může učit na vysoké škole. Složitější je to s popularizací. Nejsou za ni body,

podle kterých se financují univerzity, ani není nutnou podmínkou k habilitacím či profesorským řízením. Přesto by každý ve vlastním zájmu měl výzkum popularizovat. Představuje tak veřejnosti nejen své téma, ale i sebe, fakultu a univerzitu.

Proč myslíte, že je tak velký zájem o studium na vaší fakultě?

Jsem rád za pohodovou atmosféru u nás na fakultě. Ta se nedá nařídít. Buď tam je, nebo není. Nabízené obory jsou moderní, pro mladé lidi atraktivní a vyhlídky na uplatnění v praxi poměrně široké a velmi dobré. Fakulta nabízí i několik silných osobností, které jí dělají jméno navenek. V neposlední řadě poskytuje, podobně jako další fakulty ČZU, studium v překrásném a funkčním kampusu, jaký nemá žádná jiná česká univerzita.

Považujete studium na FŽP za náročné?

Ano, považuji. A za pravdu mi dávají i výsledky anket mezi našimi absolventy. Nechceme být další přírodovědeckou fakultou, a tak v našich oborech různou měrou kombinujeme biologické a technické disciplíny. Jednu hodinu pítváte myš, abyste hned další v CADu designovali nový rybník nebo hned celou krajinu. Navíc studenty učíme tyto dva odlišné přístupy syntetizovat. Jsem přesvědčený, že tento princip činí naše absolventy více konkurenceschopnými na trhu práce, ale také schopnými lépe pochopit širokou problematiku krajiny a životního prostředí.

Vybrali byste si FŽP, kdybyste se dnes rozhodoval pro vysokou školu?

Mám-li odpovědět po pravdě, ve finále bych se asi rozhodoval mezi třemi školami. Přírodovědeckou fakultou, fakultou architektury a FŽP. To je dobrá společnost, ne?

Věnujete se především problematice ochrany krajiny a půdy. Je to přesně to, čím jste se vždy chtěl zabývat?

Svého času jsem chtěl být sedlákem, to se mi nevyplnilo. Nicméně pracuji s krajinou a s půdou. Dělán v této oblasti výzkum, učím, mám za sebou desítky realizovaných projektů. Je to skvělý pocit sledovat vývoj krajin, které byly obnoveny podle mých projektů. Možná ještě lepší pocit je poznávat krajiny, na kterých se v dobrém slova smyslu podepsali mí bývalí studenti. To je pak radost dvojnásobná.

Máte možnost užívat si přírodu nejen v rámci krajinářských projektů?

Vlastně i všechny mé záliby se vztahují k přírodě. A to vlastně dokazuje, že jsem si svůj obor vybral správně.

Informovanost posiluje spoluodpovědnost

Prof. Ing. Marek Turčáni, PhD., byl zvolen děkanem FLD na období od 15. 12. 2011 do 14. 12. 2015.

Naši studenti potřebují, abychom je učili kombinaci dlouholetých praktických poznatků a moderních vědeckých přístupů, zdůrazňuje nový děkan FLD prof. Ing. Marek Turčáni, PhD.

Odborné zkušenosti jste sbíral na Technické univerzitě ve Zvolenu, ale také v americkém Morgantownu či na Kanazawa University v Japonsku. Čím Vás upoutala ČZU, kde působíte již pátým rokem?

Svou profesní kariéru jsem začal v roce 1989 v Lesnickém výzkumném ústavu ve Zvolenu. Do „velké vědy“ jsem se dostal v letech 1996–98 díky kontaktům s kolegy z americké USDA Forest Service. Získali jsme několik společných projektů a v Morgantownu (West Virginia) jsem pak každoročně trávil jeden až dva měsíce výzkumnou prací. Do Evropy jsem se vrátil těsně před 11. zářím 2011. V následujícím roce jsem získal stipendium na dvouletou výzkumnou stáž v Laboratory of Ecology Kanazawa University v Japonsku. Tam jsem se v letech 2003–05 věnoval managementu invazního kůrovce – jednoho z velkých problémů japonského lesnictví.

Po návratu do Evropy jsem hledal možnost pracovat i nadále v univerzitním prostředí. Z nabízených možností mě nejvíc zaujala nabídka pracovat na FLE ČZU, a to zejména příležitost uplatnit vlastní představy o výuce a výzkumu v ochraně lesa. Upoutal mě také univerzitní kampus, podobný kampusu Kanazawa Univerzity. A po nástupu jsem zjistil, že ČZU má nejen krásný kampus, ale také vstřícné a invenční lidi. Díky nim jsem zůstal. Nejen na naší fakultě, ale i na celé univerzitě vnímám příznivé a tvořivé prostředí, zde je možné se věnovat vědě a výzkumu, reagovat na nové výzvy, měnit věci k lepšímu.

S jakou vizí jste předstoupil před akademický senát fakulty?

Jako člen vedení FLD jsem se v minulých letech zasazoval z pozice proděkana pro vědu a výzkum o zvýšení investic do oblasti vědy a výzkumu. Stejnou myšlenku jsem také uplatňoval na své katedře. Budování excellence začíná právě investicemi do lidí. Nestačí mít přístroje, výzkumné plochy a postupy. Hlavní je mít lidi, kteří je dokáží stoprocentně využít. A toho chci dosáhnout na celé fakultě. V každé oblasti je třeba zajistit vedoucí osobnosti a podpořit tak publikování a uplatnění výsledků výzkumu v praxi.

Zároveň si uvědomuji, že u nás učí světově proslulí pedagogové, v některých případech nestoří svých oborů. Potenciální zájemci o studium to musí vědět. Musíme optimalizovat studium v jednotlivých oborech, akreditovat atraktivní obory pro studenty a dát o sobě vědět. Velkou výzvou je celkové zlepšení informovanosti mezi studenty i zaměstnanci a zvýšení pocitu odpovědnosti všech členů fakulty za její fungování.

Vášim oborem je ochrana lesa, nakolik lze srovnat přístup různých univerzit či odborných pracovišť, kde jste působil?

Věnuji se ochraně lesa před hmyzími škůdci. Při své práci jsem procestoval většinu států Evropy, USA, Japonsko, navštívil jsem Kanadu, Malajsii, Nový Zéland, Jižní Koreu a zúčastnil se desítek vědeckých setkání, kongresů a workshopů. Ochrana lesa a obecně lesníci mají v různých krajinách

velmi rozdílné cíle. Střední Evropa má problémy hlavně s nepůvodními smrčínami a lýkožroutem, jižní Evropa s požáry, USA a Japonsko s invazními druhy hmyzích škůdců a houbových patogenů, Nový Zéland hlavně s tím, aby se žádný nepůvodní druh škůdce na jejich území nedostal. Shodné je, že ochrana lesa je považována na celém světě za důležitou pro trvale udržitelný rozvoj lesů. Zvláště, když problémy s ochranou lesa v mnohých krajinách světa akcelerují v důsledku klimatických změn, které vědecky řešíme i v projektech na FLD.

Potýkal jste se osobně s problematikou kůrovce?

Když v tatranských hvozdech v letech 1995–2003 začínaly problémy s kůrovcem, byl jsem zaměstnancem Lesnického výzkumného ústavu ve Zvolenu. Na vlastní kůži jsem zažil desítky tvrdých jednání mezi zástupci nevládních organizací, státní ochrany přírody a státních lesů TANAPu. Podobná jednání a snaha o dosažení řešení probíhají od roku 2007 na Šumavě. Nikdy nebylo lehké hledat kompromisy mezi oběma stranami. Pochopil jsem, že hlavní problém je obvykle v prosazování zájmů (politických) skupin, které se snaží za každou cenu mít pravdu a získat maximální podporu pro své plány. Proto jsem silným zastáncem rozumné dohody a rozumného kompromisu. Bohužel, snaha o kompromis obvykle končí tam, kde je příliš silná politická podpora a zainteresovanost zájmových skupin.

Slavnostní vědecké rady se zúčastnili také představitelé většiny českých univerzit a zástupci zahraničních vysokých škol.

ČZU ocenila významné vědce

Významný rakouský ekolog obdržel čestný doktorát, čestnou profesuru získal kanadský genetik a řecký odborník na přenos látek.

Čestný titul doctor honoris causa České zemědělské univerzity obdržel na slavnostní vědecké radě 17. října Univ. Prof. Dipl.-Ing. Dr. Dr.h.c. Martin H. Gerzabek, rektor Universität für Bodenkultur ve Vídni. ČZU tímto způsobem chtěla ocenit jeho vědeckou práci a spolupráci v akademické oblasti v rámci střední Evropy.

Prof. Gerzabek získal mezinárodní reputaci díky výzkumům v oblasti radioekologie, mj. dlouhodobě sledoval dopady černobylské havárie na citlivé přírodní ekosystémy. Kromě toho se intenzivně věnuje studiu půdní organické hmoty, chování těžkých kovů a organických polutantů v půdě a obnově skládek tuhých odpadů a ploch dlouhodobě poškozených průmyslovou činností.

Prof. Gerzabek je také aktivní v síti evropských univerzit zaměřených na přírodní a zemědělské vědy (Euroleague for Life Science) a řadu let spolupracuje s ČZU, mj. v rámci double degree magisterského programu Natural Resources and Environment a Natural Resources Management and Ecological Engineering. Ve svém projevu prof. Gerzabek též zdůraznil velký potenciál biomasy pro energetiku a socioekonomickou obnovu venkova. „Když se rozhlédneme po venkově všech střeoevropských zemí, můžeme zaznamenat opuštěná území a v některých zemích je patrný pokles zemědělské produkce i v absolutních číslech, také klesají příjmy venkovského obyvatelstva. To je velmi nebezpečná situace. V budoucnu by

mohla být ohrožena samotná základna primární produkce. Proto se snažím upozorňovat naše politiky na možnosti využívání biomasy pro energetiku a také pro chemický průmysl.“

V neformální diskusi pak ocenil studenti ČZU, kteří se účastní společného vzdělávacího programu: „Mám možnost české studenty poznat během mých přednášek. Mají minimálně takové znalosti jako ostatní a velmi si cením toho, jak jsou zapálení pro problematiku životního prostředí a vnímají ji v širších souvislostech.“

V centru pozornosti Šumava

Během slavnostního setkání rektor ČZU prof. Ing. Jiří Balík, CSc., ocenil také prof. Stavros Yanniotis, Ph.D., z Agricultural University of Athens (Řecko) a prof. Dr. Yousry A. El-Kassabyho z University of British Columbia ve Vancouveru (Kanada). Oba vědci obdrželi titul čestný profesor.

Specialista na přenos látek a na modelování a počítačové simulace při zpracování potravin prof. Yanniotis je děkanem fakulty Potravinových věd a inženýrství athénské zemědělské univerzity. Zabývá se tepelnými vlastnostmi zemědělských materiálů a potravin zejména s ohledem na jejich vlhkost, sorpční vlastnosti a sušení. Prof. Yanniotis má pevné vazby k České republice a zejména

Univ. Prof. Dipl.-Ing. Dr. Dr.h.c. Martin H. Gerzabek obdržel čestný titul Doctor honoris causa České zemědělské univerzity.

na k České zemědělské univerzitě, s kterou spolupracuje od roku 1996.

Genetik a specialista na šlechtění lesních rostlin prof. Yousry A. El-Kassaby je děkanem Faculty of Forest Management. Byl řešitelem více než padesáti vědecko-výzkumných projektů v oblasti genetiky a šlechtění lesních dřevin. Jako světově

uznávaný odborník je mj. členem panelu expertů při FAO v Římě, reprezentant IUFRO v OECD. Již přes pět let spolupracuje se specialisty na genetiku lesních dřevin z katedry dendrologie a šlechtění lesních dřevin FLD.

-red-

Návštěva u ministra životního prostředí

Do skončení vědecké rady se prof. Yousry A. El-Kassaby spolu s dalšími odborníky z FLD setkal s ministrem životního prostředí Mgr. Tomášem Chalupou. Tématem setkání byla diskuse, nakolik je vhodné aktivně zasahovat do dění v NP Šumava, kde jsou smrkové porosty ohroženy kalamitou lýkožrouta. Prof. El-Kassaby hned zkraje uvedl, že ani jedna ze stran nemá zcela pravdu, ale ani se zcela nemýlí. „Nevíme přesně, jak dlouho vznikal ekosystém v této oblasti, byly to desetitisíce, nebo miliony let? Pokud ponecháme území svému osudu, jsme připraveni na to, že se bude ekosystém obnovovat desetitisíce let? Domnívám se, že je třeba zvážit, že lesy ve střední Evropě jsou již součástí kulturní krajiny a využít zkušenosti z jiných národních parků z celého světa k obezřetnému proaktivnímu přístupu, jehož cílem je společné dobro, ne vítězství jedné či druhé strany.“

Prof. Stavros Yanniotis, Ph.D., a prof. Dr. Yousry A. El-Kassaby obdrželi titul čestný profesor.

Slavnostní vědecká rada

Na slavnostním zasedání vědecké rady České zemědělské univerzity, která se konala 12. prosince v aule univerzity, byly slavnostně předány diplomy nově jmenovaným docentům a absolventům doktorských studijních programů. Zároveň rektor předal diplomy nově zvoleným děkanům prof. Ing. Petru Skleničkovi, Ph.D. (FŽP), a prof. Ing. Markovi Turčánimu, Ph.D. (FLD).

Doc. Ing. Ján Merganič, Ph.D. (FLD),

habilitoval v oboru Hospodářská úprava lesů, v němž obhájil habilitační práci na téma „Progressivně inventarizačné a monitorovacie postupy a nové metódy hodnotenia štruktúry lesných ekosystémov“.

Doc. RNDr. Václav Pižl, CSc. (FŽP),

habilitoval v oboru Ekologie, v němž obhájil habilitační práci na téma „Vývoj společenstev žížal během spontánní a řízené sukcese“.

Doc. Ing. Lenka Kouřimská, Ph.D. (FAPPZ),

habilitovala v oboru Kvalita zemědělských produktů, v němž obhájila habilitační práci na téma

„Změny tuků a olejů při skladování a smažení a možnosti inhibice oxidace lipidů přírodními antioxidanty“.

Doc. Ing. arch. ThLic. Jiří Kupka, Ph.D. (FŽP),

habilitoval v oboru Aplikovaná a krajinná ekologie, v němž obhájil habilitační práci na téma „Krajiny kulturní a historické. Vliv hodnot kulturní a historické charakteristiky na krajinný ráz naší krajiny“.

Doc. Ing. Luboš Smutka, Ph.D. (PEF),

habilitoval v oboru Odvětvová ekonomika a management, v němž obhájil habilitační práci na téma „Agrární zahraniční obchod

zemí Visegrádské skupiny v kontextu jejich členství v EU“.

Doc. Ing. Mansoor Maitah, Ph.D. (PEF),

habilitoval v oboru Odvětvová ekonomika a management, v němž obhájil habilitační práci na téma „Zvláštnosti monetární a fiskální politiky zemí Blízkého východu“.

Doc. Ing. Jan Banout, Ph.D. (TF),

habilitoval v oboru Technika a mechanizace zemědělství, v němž obhájil habilitační práci na téma „Využití solárních sušáren pro zpracování rostlinných produktů v rozvojových zemích“.

Doc. RNDr. Michael Komárek, Ph.D. (FAPPZ),

habilitoval v oboru Agrochemie a výživa rostlin, v němž obhájil habilitační práci na téma „Contamination of Soils with Metals: Different Aspects of Their Characterization and Remediation“.

Doc. Ing. Bohdan Lojka, Ph.D. (FLD),

habilitoval v oboru Pěstování lesa, v němž obhájil habilitační práci na téma „Agrolesnictví jako alternativa ke žďárovému hospodaření v peruánské Amazonii“.

Promovaní absolventi doktorských studijních programů absolvovali v těchto oborech:

Ing. Michal Knapp, Ph.D.
Ekologie

Ing. Olga Kracíková, Ph.D.
Obecná zootechnika

Ing. Simona Dušková, Ph.D.
Obecná produkce rostlinná

Ing. Lenka Grimová, Ph.D.
Zemědělská a lesnická fytopatologie a ochrana rostlin

Ing. Jiří Sláma, Ph.D.
Speciální zootechnika

Ing. Milan Trnka, Ph.D.
Speciální zootechnika

Ing. Jana Wolnerová, Ph.D.
Obecná produkce rostlinná

Ing. Jan Štrobach, Ph.D.
Obecná produkce rostlinná

Ing. Martin Holec, Ph.D.
Jakost a spolehlivost strojů a zařízení

Ing. Pavel Zehnálek, Ph.D.
Pěstování lesa

Ing. Martin Píčka, Ph.D.
Informační management

Ing. Dana Vyníkarová, Ph.D.
Informační management

Ing. David Buchtela, Ph.D.
Informační management

Ing. Jiří Fejfar, Ph.D.
Systémové inženýrství

Ing. Vladimír Šašek, Ph.D.
Zemědělská a lesnická fytopatologie a ochrana rostlin

Ing. Vladimíra Sedláková, Ph.D.
Speciální produkce rostlinná

Ing. Pavel Smetana, Ph.D.
Speciální zootechnika

Ing. Josef Žid, Ph.D.
Technika výrobních procesů

Ing. Veronika Legarová, Ph.D.
Speciální zootechnika

Ing. Jana Ouředníčková, Ph.D.
Zemědělská a lesnická fytopatologie a ochrana rostlin

Ing. Pavel Moulis, Ph.D.
Management

Ing. Lenka Kröpfelová, Ph.D.
Aplikovaná a krajinná ekologie

Mgr. Tereza Beránková, Ph.D.
Aplikovaná a krajinná ekologie

RNDr. Iva Machová, Ph.D.
Obecná produkce rostlinná

Ing. Antonín Nikodem, DiS., Ph.D.
Obecná produkce rostlinná

Ing. Marek Batysta, Ph.D.
Obecná produkce rostlinná

Ing. Vojtěch Novotný, Ph.D.
Aplikovaná a krajinná ekologie

Ing. Oldřich Dajbych, Ph.D.
Technika výrobních procesů

Ing. Lucie Kocmánková Menšíková, Ph.D.
Regionální a sociální rozvoj

Ing. Simona Junková, Ph.D.
Podniková a odvětvová ekonomika

Mgr. Alena Hanzalová, Ph.D.
Zemědělská a lesnická fytopatologie a ochrana rostlin

Ing. Hana Kratochvílová, Ph.D.
Speciální zootechnika

MVDr. Miloslav Martinec, Ph.D.
Speciální zootechnika

Ing. Karel Jacko, Ph.D.
Úpravy vodního režimu krajiny

Ing. Marta Korčáková, Ph.D.
Zemědělská a lesnická fytopatologie a ochrana rostlin

Ing. Lucie Gralton, Ph.D.
Regionální a sociální rozvoj

Mgr. Ing. Jana Bolečková, Ph.D.
Speciální zootechnika

Ing. Jana Kosová, Ph.D.
Speciální zootechnika

Mgr. Stanislava Koprdoval, Ph.D.
Obecná produkce rostlinná

Ing. Eva Vlasáková, Ph.D.
Speciální produkce rostlinná

Ing. Jan Stejskal, Ph.D.
Dendrologie a šlechtění lesních dřevin

Ing. Jan Kaňák, Ph.D.
Dendrologie a šlechtění lesních dřevin

Ing. Tomáš Kušta, Ph.D.
Ochrana lesů a myslivost

Ing. Lucie Pidivítrová, Ph.D.
Řízení a ekonomika podniku

Mgr. Filip Harabiš, Ph.D.
Ekologie

Ing. Tereza Zichová, Ph.D.
Zemědělská a lesnická fytopatologie a ochrana rostlin

prof. Ing. Mgr. Markéta Sedmíková, Ph.D.
prorektorka pro vědu a výzkum

Tereza Černochová: „Preferuji český produkt a obdivuju české zemědělce, že neztrácejí v tomto státě motivaci.“

Těším se, že nás pozvete na Miss Agro

Od dětství měla blízko k přírodě a k muzice. Známa zpěvačka **Tereza Černochová** loni absolvovala ČZU a nedá na „svoji“ univerzitu dopustit.

Máte nějakou oblíbenou vánoční píseň či koledu?

Když jsem byla dítě, milovala jsem odrhovačku Vánoce, Vánoce přicházejí, zpívejte přátelé... atd. Víím, že jsem s tím doma neustále otravovala a dokolečka hrála na klavír...

V dnešní době hledám trochu netradiční koledy jako jsou Little drummer boy, Have Yourself a Merry Little Christmas, třeba v jiných aranžích. Snad mi rozumíte, to víte, tuž je profesní deformace.

Vzpomenete si ještě, jak jste si netradiční koledy oblíbila?

Byla jsem malá a táta mi pouštěl koledy svých oblíbených zpěváků. Byly to většinou černoši se sametovými hlasy. Mělo to úplně jinou šťávu a atmosféru, takovou, že vám šel mráz po zádech. To já ráda.

Budete ji zpívat na nějakém vánočním koncertu?

Little drummer boy bych si ráda zazpívala.

Ing. Tereza Černochová (*1983)

Veřejně známou se stala díky svému účinkování v dívčím triu Black Milk, po jeho rozpadu se stáhla do ústraní a občas zpívala v G-Point Hunters a v jazz-funkovém uskupení Takin' Off. V roce 2010 absolvovala FAPPZ ČZU (obor Reprodukční biotechnologie). Nyní vystupuje s vlastní kapelou Skupina, ale jazz a swing neopustila a spolupracuje s brněnským B-Side bandem. Společně s producentem Romanem Holým natočila debutové album Small Monstrosities a nyní připravuje další ryze autorskou desku. Má ráda muziku, koně, tanec, přírodu a vaření.

Plánujete turné? Co nám o něm můžete prozradit?

Na jevišti jsem skoro pořád a k tomu se soustředím na novou desku. Bude to autorské dílo. Připravujeme naše písně, které tvořím sama nebo s kluky z kapely, a písně Romana Holého, který desku produkuje. Máme v plánu si na ní splnit pár snů.

Jako například?

Například chceme udělat všechny písně s dobrým českým textem. Musím říct, že to bude těžká práce, ale velmi se na to těším. Je to výzva.

A doufám, že nás taky někdy pozvete na Miss Agro, moc po tom toužíme! (smích)

Vedle muziky jste stihla vystudovat i ČZU, vzpomenete si ještě na studentská léta?

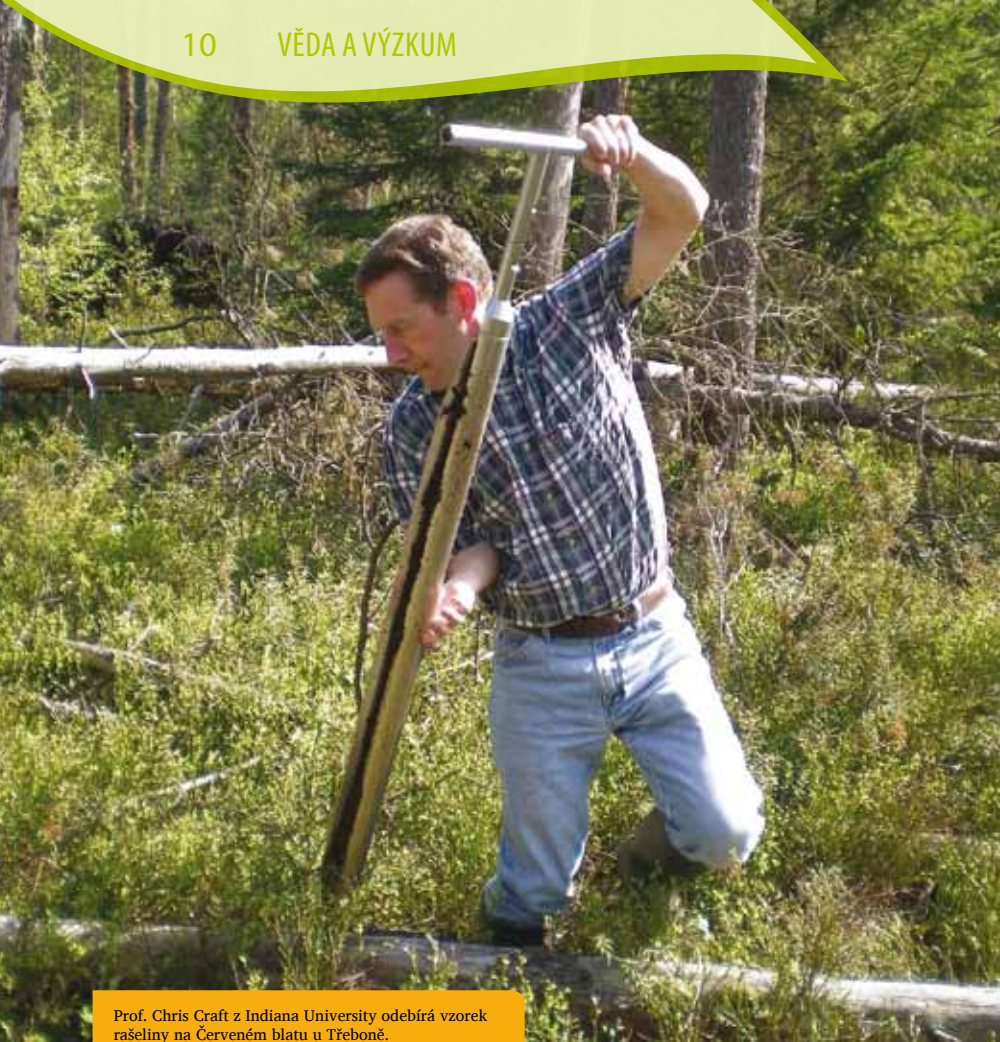
Vzpomínám, a to často. Já věděla hned od prvního dne, proč jsem si tuto školu tenkrát vybrala, a taky jsem věděla, že mě to bude bavit a naplňovat. Přírodu miluju a toužila jsem se o ní dovědět co nejvíc. I když zvládat školu a zároveň zpívání byl velký stres, nakonec jsem to zvládla. Jsem na tu školu pyšná.

Co vám dala ČZU do života?

Určitě jsem si začala víc vážit věcí, které dnes bereme absolutně automaticky. Inspirovala mě k tomu, že bych do budoucna chtěla daleko více provázat zemědělství s gastronomií, která mne také baví. Věřím, že se tomu budu mít čas věnovat víc.

Preferuji český produkt a obdivuju české zemědělce, že neztrácejí v tomto státě motivaci.

Prof. Chris Craft z Indiana University odebírá vzorek rašeliny na Červeném blatu u Třeboně.

Pobřežní mokřady při ústí řeky Altamaha v Georgii, USA.

Zajímavé vědecko-výzkumné projekty ČZU

Fakulty a instituty představují svoje nejlepší či nejzajímavější výzkumné projekty. Tentokrát se představuje Fakulta životního prostředí a Institut tropů a subtropů.

Fakulta životního prostředí: Ukládání uhlíku a živin v různých typech mokřadů

Akumulace uhlíku v zaplavených sedimentech a půdách, především pak v mokřadech mírného a severního pásma, je významná z hlediska dlouhodobého ukládání uhlíku. Čistá akumulace organického uhlíku je výsledkem rovnováhy mezi primární produktivitou a heterotrofní respirací. Primární produktivita je základní spojnicí mezi uhlíkem v atmosféře a v půdě a v tomto systému má nejdůležitější úlohu vegetace. Hlavní rozdíl mezi zaplavenými (anoxickými a anaerobními) a terestrickými (aerobními) půdami spočívá především v tom,

že anaerobní mikroorganismy v zaplavených půdách jsou méně efektivní při mineralizaci půdní organické hmoty. Výsledkem je vyšší obsah organického uhlíku v mokřadních půdách ve srovnání s půdami odvodněnými.

Pracovníci katedry aplikované ekologie se již několik let podílejí na společném česko-americkém projektu, který je zaměřen na ukládání uhlíku a živin v různých typech mokřadů. Z americké strany se projektu účastní School of Public and Environmental Affairs na Indiana University v Bloomingtonu. Významná role zahraničního partnera spočívá v datování sedimentů pomocí cesia 137, na základě čehož lze

určit rychlost přirůstání půdního profilu. Na české straně jsou experimenty prováděny v okolí Třeboně – rašeliniště Červené blato (v minulosti těžené a netežené oblasti), Mokré louky, Záblatské louky a niva Stropnice u Borovan. Na americké straně jsou zkoumány revitalizované mokřady v zemědělské krajině na severu Indiany, rašeliniště v Michiganu, Everglades na Floridě, Okefenokee March v Georgii, přílivové mokřady na pobřeží Georgie, Severní Karolíny a Oregonu. Na jednotlivých lokalitách se kromě stanovení rychlosti přirůstání půdního profilu a kumulace C, N a P v půdním profilu stanovuje i chemismus povrchové a půdní vody, kolísání výšky vodní hladiny, půdní vlhkost, objemová hustota sedimentů a půdy, složení vegetace, biomasa jednotlivých druhů a rychlost její dekompozice.

Dosavadní výsledky naznačují, že nově revitalizované mokřady mají většinou vyšší rychlost kumulace dusíku a fosforu, zatímco rychlost kumulace uhlíku je na revitalizovaných mokřadech nižší ve srovnání s přirozenými, neporušenými mokřady. Výsledky také ukazují, že přesné určení rychlosti přirůstání půdního profilu, tzv. accretion rate, společně s určením objemové hustoty sedimentu jsou naprosto nezbytnými požadavky pro určení rychlosti kumulace uhlíku i živin v sedimentech. Výzkumy budou pokračovat i v dalších letech a předpokládá se zapojení další americké instituce, Duke University v Severní Karolíně.

Doc. Ing. Jan Vymazal, CSc.
FŽP

Institut tropů a subtropů: Rozvojové projekty pomáhají Angole

ITS působí v Angole již od roku 2003 jako hlavní realizátor rozvojových projektů zahraniční rozvojové spolupráce České republiky. Projekty zaměřující se na podporu zemědělského vzdělávání a poradenství jsou soustředěny do centrální provincie Bié, která byla nejvíce postižená dlouhotrvající občanskou válkou.

Pro lepší představu Angola je sedmákrát větší než Česká republika a žije v ní asi 15 až 18 milionů obyvatel. Přesnější údaje nejsou k dispozici, protože sčítání obyvatel se už dlouho neprovádělo. Země je bohatá na nerostné bohatství, je největším africkým exportérem ropy, těží se zde diamanty a další bohatství nerostných surovin pod zemí čeká na využití. Naproti tomu je v zemi pouze jedna zemědělská fakulta bez internátu. A co hůř – čtyřicetiletá občanská válka zanechala na polích bezpočet min a přerušila kontinuitu předávání zemědělských znalostí a dovedností. Například se úplně přestal chovat dobytek a dnešní zemědělci, kteří nemají mechanizaci, traktory či dopravní prostředky vůbec, jsou na venkově úplně izolováni a nemají se na koho obrátit o radu v základních chovatelských záležitostech.

V rámci projektů ITS bylo založeno Centrum zemědělského vzdělávání v Kuito, které zahrnovalo střední zemědělskou školu a poradenské centrum. Dále bylo založeno odborné zemědělské učiliště v Ca-

tabola a 24 praktických demonstračních škol pro drobné zemědělce (tzv. Farmer Field Schools). Někteří absolventi střední zemědělské školy získali vládní stipendium ČR a v současnosti studují na ITS bakalářské studijní obory.

ITS rovněž pracuje na podpoře poradenského systému v okrese Catabola. Podpora se týká nejen materiálního vybavení stávajících poradenských center, ale zejména budování kapacit poradců, tj. zvyšování jejich kompetencí. Jednou z aktivit byla intenzivní tréninková stáž ředitele poradenství okresu Catabola a dvou jeho techniků v ČR ve dnech 14. až 26. listopadu, se kterými byla 23. listopadu uspořádána diskuze pro odbornou veřejnost. Diskuze se též účastnili současní angolští studenti ITS, kteří absolvovali zmíněnou střední školu v Kuito.

„Mezinárodní podpora je pro nás velmi důležitá,“ uvedl jeden z techniků na besedě s českými studenty ČZU. „Je to jediný program, který do naší oblasti přinesl dopravní prostředky a umožňuje nám, technikům, navštěvovat skupiny zemědělců přímo v terénu a na místě je učit jak efektivněji hospodařit.“ Upřesnil, že technici jsou čtyři dny v týdnu v terénu a pátý den pak vyhodnocují zkušenosti a plánují další pro-

gram. Ředitel poradenského centra Rafael Pulapula poukázal na nedostatek zkušeností s efektivním hospodařením v rozsáhlých venkovských oblastech. „Zkušenosti a znalosti, které získáváme díky spolupráci s ČZU, jsou pro nás velmi důležité jak v oblasti možného zvýšení produktivity, tak v zohlednění širších souvislostí rozvoje venkova. Se vzděláním souvisí zdravá výživa a důraz na péči o životní prostředí.“

Absolventi střední školy v Kuito, kteří dnes studují na ČZU, vzpomínají na „českou“ školu rádi, i když byla náročná. „Studijní program byl velmi nabitý, ale postupně jsme si zvykli,“ shodli se. V Praze jim k náročnému studijnímu programu ještě přibyla nutnost naučit se češtinu. Přesto studují v srdci Evropy rádi a těší se, až budou moci nové znalosti využít v praxi, ve vzdálených venkovských koutech, ale třeba i na angolském ministerstvu zemědělství.

Aktivita v ČZU v Angole budou letos ukončeny. Angola již není na seznamu prioritních zemí zahraniční rozvojové pomoci ČR a v současné době se všechny aktivity předávají do rukou místních proškolených odborníků.

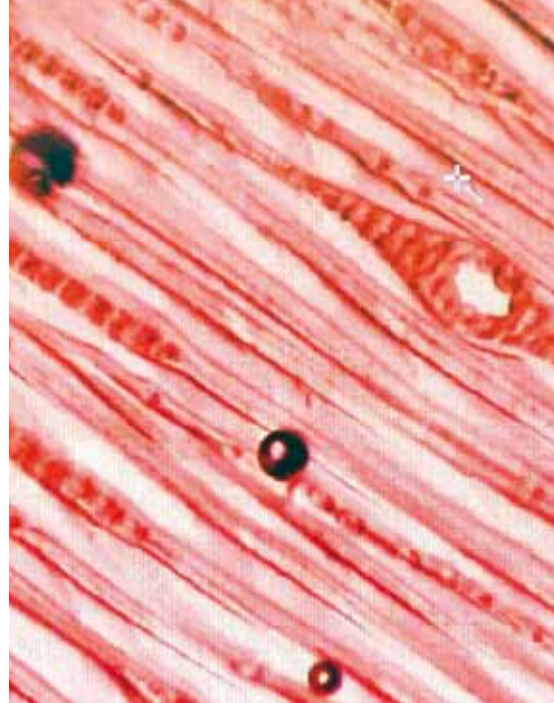
Ing. Jana Mazancová, Ph.D.
ITS

V rámci projektů ITS bylo mj. založeno Centrum zemědělského vzdělávání v Kuito, které zahrnovalo střední zemědělskou školu a poradenské centrum.

Průběžné zhodnocení podávaných návrhů projektů v roce 2011

Od počátku roku 2011 do konce října bylo navrhovateli z ČZU podáno celkem 503 návrhů projektů. Projektové záměry byly předloženy celkem 27 poskytovatelů dotací.

Vzhledem k délce posuzování žádostí nelze celkově posoudit úspěšnost projektů navrhovaných v roce 2011. Uvádíme alespoň příklady projektů, které úspěšně prošly hodnocením a získaly dotaci ve třetím čtvrtletí letošního roku. (Úspěšné projekty z prvního pololetí byly prezentovány ve Zpravodaji č. 2/2011.)

Grantová agentura ČR

doc. Ing. Tomáš Macák, Ph.D. (PEF)

Název projektu: Navrhování experimentů v oblasti vývoje produktu a vícefaktorová optimalizace produkce

Cílem výzkumného projektu je vyvinout novou metodiku pro řízení kvalitativních znaků produkce se zaměřením na potravinovou produkci. Navržená metodika se má zaměřit na regulaci kvality potravin. Následným cílem je modifikace speciální metodiky ve smyslu její maximální generalizace pro její využití v jiných průmyslových oblastech.

doc. RNDr. Jiří Frýda, Dr. (FŽP)

Název projektu: Multidisciplinární přístup při

posuzování biotických krizí středního paleozoika – devonský dalejský a kačácký event (pražská pánev, Česká republika)

Projekt si klade za cíl popsat příčiny a důsledky globálních environmentálních změn spodního paleozoika známého jako dalejský a kačácký event (spodní a střední devon). V rámci studie bude aplikován multidisciplinární přístup založený na paleontologických, sedimentologických a geofyzikálních metodách za účelem získání dat potřebných pro testování několika paleoklimatologických a paleoekologických hypotéz. Vyhodnocení všech dat, jak nových, tak již publikovaných, bude sloužit jako základ pro formulaci nových modelů těchto globálních eventů. Navíc sloučení bio-, chemo- a magnetostratigrafie bude sloužit jako výborný nástroj pro regionální i celosvětové korelace těchto kritických intervalů v historii vývoje Země.

Hlavním řešitelem projektu je prof. RNDr. Jan Lepš CSc., Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích.

prof. RNDr. Michal Hejcman, Ph.D. et Ph.D. (FŽP) a doc. RNDr. Pavla Hejcmanová, Ph.D. (FLD)

Název projektu: Biologie poloparazitů ze skupiny Rhinanthoidních Orobanchaceae: od fyziologických procesů po ekologii společenstev

Hlavním cílem navrhovaného projektu je porozumění biologickým procesům spojeným s poloparazitickými rostlinami, následná identifikace příčin jejich ústupu a navržení opatření, jak mu zabránit. Zkoumána bude i možnost

praktického využití poloparazitů jakožto nástroje obnovy druhově bohatých travních porostů. Výzkum bude založen na kombinaci rozsáhlého sberu dat v přirozených populacích (měření funkčních vlastností a identifikace hostitelských druhů), analýzy dat z fytoecologické databáze a terénních experimentů.

Hlavním řešitelem projektu je Mgr. Stanislava Berkyová, Ph.D., Česká geologická služba.

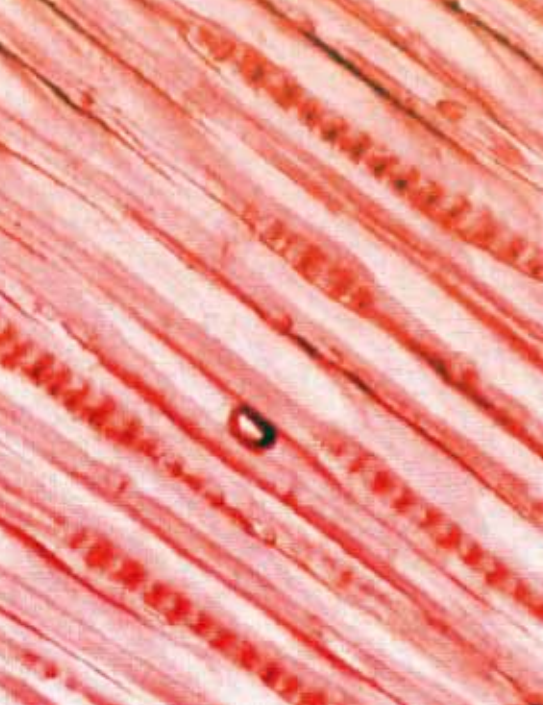

prof. Ing. Jaromír Lachman, CSc. (FAPPZ)

Název projektu: Aspekty transportu rizikových kovů přes biologické membrány

Projekt je zaměřen na objasnění transportu rizikových kovů (Cd, Pb, Cu aj.) ve formě volných iontů či komplexů (např. s fytochelatinu, metalothioneiny) přes biomembrány (modelové, reálné). Pro tyto účely budou využity elektrochemické metody v kombinaci s hmotnostní spektroskopií, HPLC a AAS. Základní kroky zkoumaných transportních dějů budou nejdříve objasněny na modelových membránách, simulujících cytoplazmatické membrány a endomembránový systém, se záměrem přejít ke sledování procesů na reálných či smíšených biomembránách. Výsledky navrhovaného projektu přispějí především k objasnění formy přepravovaných specií, tj. volných kationtů a jejich komplexů s některými menšími biomolekulami (peptidy s vysokým obsahem cysteinu, fytochelatinu, nízkomolekulární org. kyseliny atd.), a principů, na nichž je jejich transport realizován.

budou stanoveny především cytotoxické látky, které byly dosud popsány u příbuzných mořských druhů z kmene Bryozoa. Mikrobiologické analýzy se zaměří na endomikroflóru jako na potenciálního producenta biologicky aktivních látek.

Hlavním řešitelem je doc. Bc. RNDr. Jiří Pazourek, Veterinární a farmaceutická univerzita Brno.

**doc. Ing. Jiřina Száková, CSc. (FAPPZ)
a prof. Ing. Pavel Tlustoš, CSc. (FAPPZ)**

Název projektu: Transformace sloučenin rtuti půdní mikroflórou: možné využití pro biomedicínské technologie

Cílem projektu je studium role mikrobiálních komunit a jednotlivých kmenů bakterií a hub v akumulaci či transformaci rtuti a jejích sloučenin. Rtuť je přírodní prvek, vyskytující se běžně v životním prostředí v nejrůznějších chemických formách. V poslední době vlivem průmyslových aktivit jeho koncentrace ve vodách, ovzduší i v půdě vzrostla. Elementární a dvojmocná rtuť se váže na organickou složku půdy a ovlivňuje mikrobiální komunity. Projekt je zaměřen na izolaci a charakterizaci půdních komunit i jednotlivých rezistentních kmenů, studium jejich schopnosti akumulovat/transformovat Hg sloučeniny, vlivu síry na tento proces a na studium schopností půdních mikroorganismů snižovat obsahy rtuti v půdě v laboratorních i polních podmínkách.

Hlavním řešitelem projektu je RNDr. Jiří Gabriel, DrSc., Mikrobiologický ústav AV ČR

**Operační program Vzdělávání
pro konkurenceschopnost**

Ing. Pavel Šimek, Ph.D. (PEF)

Název projektu: Rozvoj podnikatelských znalostí – informační a finanční gramotnost

Projekt je zaměřen na vytvoření uceleného komplexu multimediálních studijních opor pro výuku odborných předmětů na středních školách podporujících podnikatelské aktivity, vytvoření nástrojů pro zvyšování finanční a informační gramotnosti a dalších kompetencí žáků středních škol nezbytných pro podnikatelské aktivity a na realizaci vzdělávání pomocí těchto opor a nástrojů prostřednictvím vyškolených středoškolských učitelů.

Ing. Jiří Vaněk, Ph.D. (PEF)

Název projektu: Podpora moderních forem výuky na SŠ – využívání ICT ve výuce

Cílem projektu je umožnit pedagogům středních škol další vzdělávání v oblasti informačních technologií na středních školách

Hlavním řešitelem projektu je Ing. Tomáš Navrátil, Dr., Ústav fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR.

doc. Ing. Eva Vlková, Ph.D. (FAPPZ)

Název projektu: Invazní mechovka *Pectinatella magnifica* v České republice: její biologie a sekundární metabolismy

Pectinatella magnifica je nový invazní druh sladkovodní mechovky, který se v posledních letech šíří i v České republice a může mít významný vliv na vodní ekosystémy. Hlavním cílem projektu je na základě chemických a mikrobiologických analýz zhodnotit zdravotní riziko kontaminace vodních zdrojů tímto organismem. Chemickými analýzami

ČZU předložila projekty do soutěží těchto vyhlašovatelů

Grantové agentury

Technologická agentura ČR
Národní agentura pro zemědělský výzkum
Grantová agentura ČR

Dotační programy ministerstev

Resortní program MPO – program TIP
Resortní program výzkumu v působnosti MŽP
Resortní program výzkumu a vývoje, MZ
Program bezpečnostního výzkumu ČR, MV
program Národní a kulturní identity, MK
program OMA, MK
Fond rozvoje vysokých škol, MŠMT
Centralizované rozvojové programy MŠMT
program Návrat, MŠMT
program KONTAKT (mezinárodní vědecko-technická spolupráce ČR), MŠMT
program COST CZ (výzkum, vývoj a inovace v rámci mezinárodní spolupráce), MŠMT

Evropské dotační programy

Program švýcarsko-české spolupráce
Agentúra na podporu výskumu a vývoja
Leonardo da Vinci (NAEP)
TEMPUS (NAEP)
7. rámcový program EU
Evropský fond regionálního rozvoje
Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
Operační program Praha adaptabilita
Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost
Operační program Přeshraniční spolupráce

Další specifické programy

DANONE INSTITUT
Program zahraniční rozvojové spolupráce ČR (ČRA)
národní projekt KREDO

ve Středočeském kraji. Hlavním úkolem je prostřednictvím vytvořených metodicko-výukových postupů cíleně zastavit kvalitní výukový program a tím pomoci pedagogům s využíváním moderních technologií pro výuku na středních školách a seznámit je s aktuálními trendy v oblasti vývoje ICT.

prof. Ing. Petr Sklenička, CSc. (FŽP)

Název projektu: LEL – Kurzy celoživotního environmentálního vzdělávání

Cílem projektu je poskytnout možnost zvyšování kvalifikace zaměstnancům a umožnit osobní růst a šanci na trhu práce v Karlovarském kraji. Výuka bude koncipována do dvou dvousemestrálních kurzů celoživotního vzdělávání se zaměřením na problematiku ochrany životního prostředí a územního plánování, které mají nabídnout širokému spektru zájemců možnost doplnění vzdělání v těchto oblastech.

Program zahraniční rozvojové spolupráce ČR

doc. Ing. Jan Banout, Ph.D. (ITS)

Název projektu: Obnovitelné zdroje energie pro venkovské oblasti provincie Thua-Thien Hue, Vietnam

Úkolem projektu je zlepšit přístup venkovských obyvatel distriktu Phong Dien a A Luoi v provincii Thua-Thien Hue ve středním Vietnamu k udržitelným energetickým zdrojům. Jedním z hlavních cílů projektu je pak využití obnovitelných zdrojů pro získávání tepelné a elektrické energie. Součástí projektu je i výstavba rodinných anaerobních

Grantová agentura	Počet podaných návrhů projektů za ČZU
Národní agentura pro zemědělský výzkum (NAZV)	109
Technologická agentura ČR	57
Grantová agentura ČR	46
Centralizovaný rozvojový program MŠMT	14
Program bezpečnostního výzkumu ČR (MV ČR)	12
Resortní program MPO (program TIP)	11
KONTAKT (MŠMT)	11
Operační program Praha adaptabilita (OPPA)	10
Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OPVK)	11

digestorů v distriktu Phong Dien a A Luoi k produkci dostatečného množství bioplynu pro pokrytí jeho potřeby bioplyn v živočišné výrobě.

prof. Ing. Bohumil Havrland, CSc. (ITS)

Název projektu: Zvyšování konkurenceschopnosti a efektivity moldavských malých a středních zemědělců pomocí jejich orientace na produkci s vysokou přidanou hodnotou u vybraných cílových skupin v oblastech Ungheni, Anenii Noi, Cahul, Moldávie

Projekt je zaměřen na zvyšování konkurenceschopnosti malých a středních zemědělců v okresech Ungheni, Anenii a Noi v Moldávii prostřednictvím orientace na zavedení systému efektivního pěstování ovoce a zeleniny. Zemědělci budou také proškoleni v progresivních technologiích pěstování, budou podpořena sdružení pro dodávku mechanizace, pěstebních skleníků, zavlažovacího zařízení a zemědělského materiálu. Součástí projektu je zpracování konkrétních marketingových strategií a business plánů s důrazem na komerční uplatnění produktů.

Ing. Jiří Hejkrlik, Ph.D. (ITS)

Název projektu: Podpora učňovského zemědělského vzdělávání v Centru odborného vzdělávání v Dankhanu, Mongolsko

Projekt přispívá k řešení problému nedostatku kvalifikovaných prakticky orientovaných odborníků v odvětví zemědělské výroby. Projekt bude řešen ve spolupráci s místním Centrem odborného vzdělávání v Darkhanu. Cíl projektu spočívá ve zvýšení kapacity a zlepšení kvality zemědělského učňovského školství a vzdělávání v Mongolsku s důrazem na kraj Darkhan Uul. Součástí projektu je vytvoření 2,5letého učňovského oboru zaměřeného na opravu a údržbu zemědělské mechanizace a pěstování zemědělských plodin v kraji Darkhan, Uul v Mongolsku.

Ing. Jana Mazancová, Ph.D. (ITS)

Název projektu: Podpora kvality a rozsahu poradenských služeb ve wordě Angacha, zóna Kembata Temboro, Etiopie

Cílem projektu je ve vybraných poradenských centrech realizovat školení se zaměřením na aplikaci vhodných udržitelných zemědělských systémů a technologií. Jednou z hlavních překážek rozvoje zemědělství v regionu jsou nedostatečné poradenské služby zpomalující šíření vhodných zemědělských praktik mezi drobné zemědělce, kteří tak pokračují v neudržitelném hospodaření a prohlubují současné environmentální problémy zemědělské krajiny. Poradenství v oblasti Kembata Temboro v Etiopii se potýká s nedostatkem lidských zdrojů a jejich nízkou kvalifikací.

prof. Ing. Marek Turčáni, Ph.D.
prorektor pro strategii

Mgr. Josef Beránek
vedoucí oddělení pro strategii

Ceny Josefa Hlávky obdrželi mj. (zleva) Pavel Hůla, Klára Rysková, Martina Vlková, Jana Janíková, Jana Tremlová.

Cena Josefa Hlávky pro nejlepší studenty ČZU v Praze

Jako každoročně i letos byly v předvečer výročí 17. listopadu na zámku v Lužanech u Přeštic uděleny Ceny Josefa Hlávky pro nejlepší studenty a absolventy pražských veřejných vysokých škol, brněnské techniky a mladé talentované pracovníky Akademie věd České republiky.

Cena je určena pro talentované studenty v bakalářském, magisterském nebo doktorském studiu, kteří prokázali výjimečné schopnosti a tvůrčí myšlení ve svém oboru, a pro mladé talentované vědecké pracovníky Akademie věd ČR do 33 let jejich věku. Ceny uděluje Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových, nejstarší česká nadace, která byla Dr. Josefem Hlávkou založena 25. ledna 1904.

O udělení ceny rozhoduje správní rada Nadání na návrh rektorů českých vysokých škol pražských, rektora brněnské techniky, předsedy Akademie věd ČR a ředitele IKEM Praha. Návrh na udělení Ceny Josefa Hlávky zasílají správní radě Nadání rektori českých vysokých škol pražských, a to z každé fakulty podle schválených pravidel ne více než jednoho kandidáta. Rektor Vysokého učení technického v Brně a předseda Akademie věd ČR navrhují kandidátů pět.

V letošním roce obdrželi Cenu Josefa Hlávky tito studenti ČZU v Praze:

Ing. Klára Rysková (PEF)

Celé studium v anglicky vyučovaném navazujícím magisterském oboru Economics and Management absolvovala s vynikajícími výsledky. Za to jí byla spolu s diplomem předána i Cena rektora.

Ing. Jana Tremlová (FAPPZ)

Absolvovala v oboru Udržitelný rozvoj biosféry s vynikajícími studijními výsledky, spolu s diplomem obdržela Cenu rektora a pochvalné uznání děkana. Úspěšné bylo i její předchozí bakalářské studium. Studentka je v současné době přijata do doktorského studijního programu na FAPPZ.

Ing. Pavel Hůla (TF)

Absolvoval studium s vyznamenáním a současně obhájil diplomovou práci zabývající se problematikou degradace půdy vlivem působení přejezdů zemědělské mechanizace. Uskutečněné polní experimenty a laboratorní měření mu dovolily vyslovit závěry a doporučení pro praxi, čímž práce získala na významu, neboť zmiňovaná problematika se dotýká většiny orné půdy nejen v ČR, ale v celém vyspělém světě.

Ing. Jana Janíková (FLD)

Byla nominována na toto ocenění za diplomovou práci na téma „Návrh souboru kyvadlových hraček s možností využití prvků u dětského nábytku“. Předmětem diplomové práce byl návrh souboru nového typu dřevěných hraček. Jedná se o výraznou inovaci, která zatím není na trhu k dispozici.

Ing. Filip Král (FŽP)

Byl nominován za studijní výsledky a reprezentaci FŽP ČZU v Praze na Cranfield University, kde kromě vynikajících studijních výsledků získal i ocenění za diplomovou práci. Byl také oceněn Cenou rektora.

Ing. Martina Vlková (ITS)

Aktivně se zapojuje do podpory výuky, přípravy skript apod., účastní se výuky bakalářského studia, studuje s výborným prospěchem a reprezentuje institut svými publikacemi.

Ing. Petr Zasadil, Ph.D.
prorektor pro pedagogickou činnost

Ceny rektora obdrželo 15 doktorantů a 10 vědeckých pracovníků ČZU.

Kdo získal Ceny rektora za rok 2010?

Ceny rektora za nejlepší publikační výstup doktorandské výzkumné práce a Ceny rektora za nejlepší publikační výstup ČZU v Praze za rok 2010 vyhlásil 4. října rektor ČZU prof. Ing. Jiří Balík, CSc., společně s ministrem školství, mládeže a tělovýchovy Mgr. Josefem Dobešem a děkany jednotlivých fakult.

Ceny byly slavnostně předány v úvodu oficiálního přivítání studentů prvních ročníků doktorských studijních programů v univerzitní aule. Oceněno bylo patnáct autorů z řad doktorandů a deset vědeckých pracovníků ČZU. Ceny rektora jsou spojeny s finančními prémie až 25 000 Kč

Rektor prof. Ing. Jiří Balík, CSc., ve svém úvodním projevu charakterizoval univerzitu propojením vzdělávací a výzkumné role s důrazem na humánní přístup a vyzdvihl přínos doktorandů, které označil za potenciál a hybnou sílu univerzity. „Právě na nich bude záviset další rozvoj naší univerzity. Jsou mnohem

spíš než studenti mladší kolegové nás starších. Samozřejmě že i k tomuto stupni studia patří zkoušky, avšak jeho cílem je prověřit a prohloubit přístup studentů k vybranému oboru. Rozhodující pro završení tohoto stupně nebudou zkoušky, ale usilovná badatelská práce korunovaná jasnými výsledky.“

Ministr školství, mládeže a tělovýchovy Mgr. Josef Dobeš ve svém proslovu navázal na rektora a také podtrhl význam doktorandů a absolventů doktorských studijních programů pro rozvoj univerzit. Ocenil také výsledky vědecko-výzkumné práce ČZU a její široké mezinárodní vazby.

Výsledky Ceny rektora za nejlepší publikační výstup studentů doktorských studijních programů

Na 1. místě se umístil MSc. Mohamed Z. Salem se 3 vědeckými publikacemi věnovanými problematice formaldehydových emisí z dřevotřískových desek.

Na 2. místě se umístila Ing. Andrea Jindrová z PEF, která obdržela Cenu rektora za 11 vědeckých publikací věnovaných problematice podnikání ve venkovské turistice v České republice.

Na 3. místě se umístila Ing. Šárka Ročková, která obdržela Cenu rektora za 4 vědecké publikace věnované studiu faktorů ovlivňujících růst bifidobakterií.

Na 4. místě se umístila Ing. Věra Dvořáková, která obdržela Cenu rektora za 5 vědeckých publikací zaměřených na studium genů ovlivňujících kvantitativní a kvalitativní produkční znaky prasat.

Na 5. místě se umístil Mgr. Lukáš Trkal, který obdržel Cenu rektora za 3 vědecké publikace věnované mobilitě kadmia, mědi, olova a zinku v půdách.

Na 6. místě se umístil Ing. Tomáš Veselý, který obdržel Cenu rektora za 3 vědecké publikace věnované bioakumulaci a biokoncentraci kadmia, olova a zinku v půdě.

Na 7. místě se umístila Ing. Veronika Legarová, která obdržela Cenu rektora za celkem 4 vědecké publikace zaměřené na sledování parametrů syrovátky.

Na 8. místě se umístila **Ing. Hana Vostrá Vydrová**, která obdržela Cenu rektora za celkem 6 vědeckých článků zaměřených na využití statistických metod pro hodnocení ukazatelů trhu práce a populační struktury a genetických parametrů koní.

Na 9. místě se umístil **Ing. Vojtěch Zink**, který obdržel Cenu rektora za studium genetických parametrů u holštýnského skotu.

Na 10. místě se umístila **Ing. Hana Urbancová**, která obdržela Cenu rektora za 5 vědeckých článků zabývajících se managementem a analýzou příčin fluktuace pracovníků.

Na 11. místě se umístil **Ing. Filip Haraš**, který obdržel Cenu rektora za dvě vědecké publikace zaměřené na ekologii váztek.

Na 12. místě se umístil **Ing. Michal Jakl**, který obdržel Cenu rektora za vědeckou publikaci zabývajících se studiem kadmia v půdních roztocích.

Na 13. místě se umístil **Ing. Jakub Šmíd**, který obdržel Cenu rektora za vědeckou publikaci zabývajících se antibakteriálním efektem esenciálních olejů.

Na 14. místě se umístil **Ing. Ján Mihálik**, který obdržel Cenu rektora za dvě vědecké publikace zabývajících se mobilitou radia a uranu.

Na 15. místě se umístila **Ing. Lucie Linhartová**, která obdržela Cenu rektora za 4 vědecké články zabývajících se analýzou příčin fluktuace pracovníků.

Výsledky Ceny rektora za nejlepší publikační výstupy zaměstnanců ČZU v roce 2010

Technická fakulta

Za vědeckou publikaci získal Cenu rektora **prof. Ing. Jiří Blahovec**. Práce se zabývá využitím transformované isotermy pro charakteristiku mechanismů sorpce při aktuální aktivitě vody. Postup je aplikován na data pro

řadu zemědělských produktů.

Cenu za popularizačně-aplikační výstup získal **prof. Ing. Martin Libra** za vědeckou monografii o fotovoltaice, která čtenářům přibližuje jeden z aktuálních problémů současnosti – fotovoltaickou přeměnu solární energie jako důležitý alternativní obnovitelný zdroj energie.

Provozně ekonomická fakulta

Za vědeckou publikaci získal Cenu rektora **Ing. Lukáš Zagata, Ph.D.** Ve své práci se zabýval vývojem ekologického sektoru v České republice. Účelem studie bylo zjistit, jak zemědělci nahlízejí na vlastní ekologickou praxi, interpretují její symbolickou hodnotu a konstruují její obsah.

Cenu za popularizačně-aplikační výstup získal **doc. Ing. Tomáš Macák** za publikaci o vytváření spotřebitelské hodnoty prostřednictvím řízení kvality výrobku a unikátnosti návrhu produktu. Je určena zejména pro čtenáře, kteří se zabývají produktovým managementem, řízením jakosti a marketingovým plánováním.

Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů

Za vědeckou publikaci získali Cenu rektora **Ing. Aleš Vaněk, Ph.D.**, a **RNDr. Michael Komárek, Ph.D.** Práce se zabývá použitím sekvenční extrakce pro frakcionaci thalia na syntetických minerálních směsích.

V kategorii popularizačně-aplikační výstup získal Cenu rektora kolektiv autorů – **Ing. Jan Kazda** a **doc. Ing. Evženie Prokinová** za Encyklopedii ochrany rostlin. Encyklopedie shrnuje poznatky a zkušenosti v oblasti ochrany rostlin proti plevelům, škůdcům a chorobám s důrazem na uplatňování zásad integrované ochrany rostlin. Publikace získala cenu Grand Prix Techagro

2010 na Mezinárodním veletrhu zemědělské techniky.

Fakulta životního prostředí

Za vědeckou publikaci získal Cenu rektora **Ing. Martin Hanel, Ph.D.** Práce se zabývá hodnocením skutečných i potenciálních rozdílů extrémních hodinových a denních srážek v podmínkách regionálních modelů klimatu, a to jak v přítomnosti, tak i v dlouhodobém horizontu ke konci 21. století.

V kategorii popularizačně-aplikační výstup získal Cenu rektora **prof. Karel Šťastný** a **prof. Vladimír Bejček** za Atlas hnízdního rozšíření ptáků v České republice. Publikace podává vyčerpávajícím způsobem informace o hnízdním rozšíření ptáků podle jednotlivých zkoumaných oblastí naší republiky. Publikace získala řadu ocenění, např. Literární cenu Josefa Hlávky či Cenu ministra životního prostředí.

Fakulta lesnická a dřevařská

V kategorii popularizačně-aplikační výstup získal Cenu rektora **Ing. Martin Böhm, Ph.D.**, a **Ing. arch. Vojtěch Lejsal**, který se, bohužel, ocenění nedožil. Cena byla udělena za užitný vzor polohovacího lamelového křesla. Technické řešení využívá vysoké pevnosti a možnosti tvarování dřevěných lamel při dodržení ergonomických požadavků. Počítačová vizualizace křesla získala 3. cenu na mezinárodní soutěži Studentské projekty 2010.

Za vědeckou publikaci získal Cenu rektora **doc. Ing. Miroslav Svoboda, Ph.D.** Publikace se zabývá objasněním vztahů přírodního vývoje a obnovy horských smrkových lesů ve střední Evropě.

prof. Ing. Mgr. Markéta Sedmíková, Ph.D.
prorektorka pro vědu a výzkum

LIFE SCIENCES FILM FESTIVAL 2011

Tvůrci vítězných dokumentů v podvečer dne 19. října obdrželi ocenění z rukou děkanů fakult, rektora České zemědělské univerzity prof. Ing. Jiřího Balíka, CSc., náměstka ministra zemědělství Ing. Tomáše Šimčíka a zástupce studentů ČZU.

Letošní první ročník přehlídky proběhl od 17. do 21. října a představilo se na něm celkem 132 snímků z 28 zemí, samotné soutěže se zúčastnilo 46 dokumentů. Na promítání navazovaly diskuse, semináře a besedy, kterých se vedle tvůrců a odborníků z akademického světa účastní i výrazné osobnosti jako např. herec Jaroslav Dušek, známý popularizátor vědy prof. Jaroslav Petr, předseda Asociace soukromých zemědělců Ing. Josef Stehlík a samozřejmě studenti a další zájemci.

„Přípravnému týmu se podařilo shromáždit úctyhodný počet kvalitních dokumentů, přesto že jde o první ročník tohoto festivalu. Oceňuji také atmosféru celé akce

a plně posluchárny, kde se o filmech diskutuje,“ komentoval průběh akce rektor prof. Ing. Jiří Balík, CSc., který se v závěru shodl s náměstkem ministra, že se těší na setkání za rok na dalším ročníku přehlídky LIFE SCIENCES FILM FESTIVAL.

Záštitu nad festivalem převzali ministerstvo zemědělství, předseda Akademie věd ČR prof. Ing. Jiří Drahoš, DrSc., dr. h. c., primátor hl. m. Prahy doc. MUDr. Bohuslav Svoboda, CSc., starostka Městské části Praha 6 Ing. Marie Kousalíková, prezident Agrární komory České republiky Ing. Jan Veleba.

Filmový garant a hlavní partner festivalu byl PORT LINGUA, s.r.o.

OCENĚNĚ FILMY

Cena děkana Technické fakulty

Biomimikry

Režie André Rehse
Země původu Německo
Za objevná odhalení, jakými způsoby je možné se učit od přírody.

Cena děkana Fakulty agrobiologie, potravinových přírodních zdrojů

Příběhy úspěšných sedláků
Režie Radovan Urban
Země původu Česká republika
Za zachycení celoživotního zápasu a za představení dobré zemědělské praxe.

Cena děkana Provozně ekonomické fakulty

Malé je krásné

Režie Alfred Ninaus
Země původu Rakousko
Za inspirující zobrazení vizionářského vzkazu Leopolda Kohra.

Cena děkana Fakulty lesnické a dřevařské

Smrt lesa

Režie Michael Pellegatti
Země původu USA
Za široký pohled na konsekvence klimatických výkyvů a zpracování aktuální lesnické problematiky.

Cena děkana Fakulty životního prostředí

Submise

Režie Stefan Jarl
Země původu Švédsko
Za emotivní zpracování silného a důležitého sdělení.

Cena studentské poroty

Nová biologie

Režie John Rubin, James Donald
Země původu USA
Za působivé shrnutí pohledu na vědecký pokrok napříč všemi obory lidské činnosti.

Cena Ministerstva zemědělství ČR

Farmář, který slyší trávu růst

Režie Bertram Verhaag
Země původu Německo
Za inspirující příběh farmáře, který našel svou vlastní cestu v souladu duše a přírody.

Cena rektora České zemědělské univerzity

Neporazitelní

Režie Catrin Powell
Země původu Německo
Za názorné připomenutí, že i přes všechn vědecký pokrok je příroda stále tím, kdo má poslední slovo.

Mexiko

Z deníku přírodovědecké expedice

Dne 27. října byla v Kruhové hale Technické fakulty ČZU za přítomnosti velvyslance Spojených států mexických Josého Luise Bernala Rodriguere, ředitele Botanické zahrady v Liberci Miloslava Studničky a děkana FLD prof. Ing. Viléma Podrázského, CSc., otevřena výstava unikátních fotografií z Mexika.

Mexické orchideje jsou typické bizarními a silně vonícími květy.

Následující řádky jsou vybrány z deníku expedice do středního a jižního Mexika. Rozsáhlejší zápisky spolu s fotografiemi z cest je možné shlédnout do 31. ledna 2012 v Kruhové hale ČZU.

Indiáni-zahradníci

Pohled na San Lorenzo Zinacantán, čisté indiánské městečko obývané etnikem Tzotzil Maya, je opravdu překvapivý. V této nadmořské výšce asi 2500 m, kde je i v tropech studené klima, mají početné skleníky. Ve velkém pěstují květiny k řezu a odbyt pro ně mají na tržnicích.

Mayové byli a jsou zdatní zahradníci

Lze se dočíst, že některým indiánským božstvům se musely obětovat květiny. Aztécký Quetzalcoatl například odmítal krvavé oběti a na svých oltářích přijímal květy a ovoce. Mayský bůh deště Chac míval na hlavě

věnc z květů. Z toho vysvítá, že potřeba květin bývala i v dávnověku veliká. Jestliže mexičtí Indiáni byli zemědělci a pěstovali základní potraviny – kukuřici a fazole, snad si uměli poradit i s nemalou spotřebou květin.

Jinou zprávu o zahradnicích poskytuje dnešní archeologická lokalita Monte Albán u města Oaxaca. Toto nejstarší známé město celé Latinské Ameriky vybudovali Zapotékové a později, ještě v předkolumbovské době, jeho svatyně užívali Mixtékové. Tyto národy žijí ve státě Oaxaca dodnes. Je třeba zamyslet se nad nápadnými bělostně kvetoucími stromovitými povjnicemi kráslicími Monte Albán, snad pokračovatelkami sem kdysi vysázených a tradičně udržovaných rostlin. Mohlo by to souviset i s pradávými mystickými obřady. Semena této rostliny totiž obsahují amid kyseliny D-lysergové, takže mají psychedelické účinky.

Kaňon Sumidero

Tato asi 14 km dlouhá průrva vzniklá rozlomením vápencového masívu má stěny asi 700 až 800 m nad hladinou tudy proudící řeky Río Grijalva. Byla motivem pro znak jihomexického státu Chiapas. Cañón del Sumidero (průrva ponorné řeky) je totiž památným místem historické tragedie. V roce 1528 zde indiánští bojovníci i s rodinami volili smrt hromadným skokem do hlubiny, než aby se podvolili dobovačným Španělům. Řeka, dříve tvořící nebezpečné peřeje, je díky přehradě od r. 1981 splavná.

Při vplutí do kaňonu po proudu od městečka Chiapa de Corzo lze spatřit scenerii s bezpočtem sloupovitých kaktusů, provázených myriádami růžic hechtí. Na jiných místech je tato tuhá ozubená hechtie místo kaktusů provázena příbuzným druhem Tillandsia juerg-rutschmannii, rozpoznatelným podle živěji zelených nálevkovitých

růžic, sloužících k zadržování vody. V hloubi kaňonu jsme našli nízko na skalní stěně nádherné společenstvo s dominující právě kvetoucí tillandsií.

Nejpozoruhodnějším místem je vývěr silného pramene vysoko ve stěně kaňonu. Stejným chemickým procesem, jakým se tvoří krápníky, tam z travertinu vznikl monumentální kaskádovitý útvar zvaný Vánoční strom. Je zelený díky mechorostům. V jeho spodní části je jediné izolované naleziště, kde se vyvinul ještě vědecky nepojmenovaný druh masožravé rostliny z rodu tučnice, právě kvetoucí růžově.

Orchideje

Každou expedici provází nějaké tajné doufání, raději nevyslovené, aby se štěstí nezaplašilo. Pro nás, kteří se starají o nejbohatší českou sbírku orchidejí, se Mexiko mimoděk pojí k myšlenkám na rody stanhopea (Stanhopea) a gongora (Gongora). Jsou to přisedavé, tedy na stromech se uchycující rostliny se silně vonícími bizarními květy. Prvý rod je velkokvětý a u druhu Stanhopea nigroviolacea je rozpětí květních plátků až 18 cm. Druhý rod má sice drobnější, jen asi 4 až 5 cm velké kvítky, ale ty jsou v celých visících hroznech s krásným prostorovým uspořádáním. Spatřit ta místa v tropických deštných lesích, kde se tyto rostliny vyskytují, by pomohlo při jejich nesnadném pěstování.

Na úplném jihu Mexika je oblast tropického deštného lesa známého jako selva lacandona, neboť místní Mayové představují jazykově se ohraničující etnikum Lacando-

nas. Tyto lesy jsou odnepaměti jejich životním prostředím a vegetace je ovlivňována milpas, tj. dočasnými, stěhovavými políčky pro kukuřici a fazole. Pohled na ráno v lesnaté krajině tonoucí v mlhách byl poučný. Ačkoli již začalo relativně suché roční období, bylo vidět, že orchideje díky mlhám jistě úplně nežijí.

Miloslav Studnička:
**„Nikdy bych nevěřil, že mě
Latinská Amerika tak učaruje, ale
je to tak, jak říkají místní, kdo sem
jednou zavítá, navždy se vrátí.
Nejsem cestovatel,
ani fotograf, jsem botanik.
Kdybych nemusel, necestoval
bych, ale příroda tohoto
kontinentu je nádherná,
neodolatelná.“**

Nějaké druhy gongor a stanhopejí, i když toho času nekvetoucí, jsme skutečně našli. Prozkoumání gongor u řeky Shumulhá poskytlo další ekologické poučení: tyto rostliny mají tzv. kartáčové, nahoru směřující kořeny, jimiž zachycují tlející materiál. Kořenový prostor je zpravidla prostoupen mraveništěm. Mravenci rostlinu hájí proti škůdcům i vetřelcům a svým útokem o tom při přiblížení přesvědčili i autory vzácných fotografií.

Mezcal, tequila, nebo pulque?

Výroba mezcalu, tradiční lidové pálenky, je založena na kvašení cukru obsaženého v roz-

drcených „srdcích“ agáve tequilové (Agave tequilana). Růžicím agáve, právě se hotovícím ke květu, se mačetou osekají listy. Srdce potom uvolní sladkou šťávu díky uzení trvanlivému 3 až 5 dnů. Ve velké jámě vyložené kameny se rozdělá oheň z polen. Po rozpálení kamenů se jáma vyčistí a umístí se tam srdce. Vše se zakryje vlhkým listím agáve či palem a utěsní se zeminou nebo plachtou. K drcení slouží kamenné kolo, poháněné na způsob žentouru. Poblíže stojí kvasné kádě z mexického dubu. Kvasný produkt se destiluje na obsah 38–42% alkoholu. Lidé, rázovití jako krajina, ocení i mezcal vyráběný z divokých druhů agáve. Na dně láhve by měl být gusano rojo, což je červ mýry Hypopota agavis, nalézáný v agáve.

V Čechách je ovšem populární spíše tequila. Stejně jako mezcal se pije po slíznutí špetky soli pokapané na hřbetě ruky (mezi palcem a ukazováčkem) limetkou. Výroba tequila je v principu stejná jako u mezcalu, ale vše se děje průmyslově: na srdce agáve se působí horkou parou a drtí se ve strojních mlýnech. Tequila se všeobecně považuje za nápoj pro popíjení v lepších společnostech.

V Mexiku mají i cosi jako burčák a nazývají to pulque. Některé velké agáve se utne pupen se základem květenství a vrchol růžice se vydlabe do tvaru hluboké misky. Tam rostlina roní sladkou šťávu, která kvasí a může být plynule a po dlouhý čas konzumována.

RNDr. Miloslav Studnička
ředitel Botanické zahrady Liberec

Výroba mezcalu je založena na kvašení cukru obsaženého v rozdrčených „srdcích“ agáve tequilové.

O vysoké atraktivitě studijních oborů vyučovaných na fakultách a institutech ČZU svědčí i narůstající zájem o studium.

Studium a studenti na ČZU z pohledu čísel

Blížící se konec roku vybízí k bilancování a hodnocení. Pojďme si připomenout pár čísel charakterizujících univerzitu na konci roku 2011.

Studijní programy a obory

ČZU již tradičně nabízí širokou a velmi pestrou škálu studijních oborů, a to nejen zemědělských a lesnických, ale i technických, ekonomických či biologických. Na pěti fakultách a dvou institutech ČZU bylo k 31. říjnu 2011 ve 42 bakalářských a navazujících magisterských studijních programech akreditováno celkem 102 studijních oborů.

Z tohoto počtu je 49 bakalářských studijních oborů (45 v českém, 1 v anglickém a 3 v obou jazycích) a 53 navazujících magisterských oborů (37 v českém, 9 v anglickém a 7 v obou jazycích).

Přijímací řízení v roce 2011

O vysoké atraktivitě studijních oborů vyučovaných na fakultách a institutech ČZU svědčí i narůstající zájem o studium. Zatímco jiné univerzity se v důsledku nástupu populačně slabších ročníků začínají potýkat s klesajícím počtem uchazečů, počet přihlášek podaných ke studiu na ČZU meziročně opět stoupl. Zatímco v roce 2010 jsme obdrželi 20 594 přihlášek ke studiu, v roce 2011 to bylo 21 172 přihlášek (z toho 14 508 ke studiu v bakalářských a 6 664 v navazujících magisterských studijních programech). Mírně stoupl i počet studentů, kteří se po úspěšném absolvování

přijímacího řízení zapsali ke studiu do prvních ročníků z 8 978 v roce 2010 na 9 731 v roce 2011 (z toho 6 451 v bakalářských a 3 280 v magisterských studijních programech). Tato čísla jsou navíc velmi potěšující i vzhledem k nejistotě, kterou do přijímacího řízení v letošním roce vnesly nově zavedené státní maturity.

Počty studentů ČZU

Z celkového počtu 26 761 studentů zapsaných ke studiu na ČZU k 31. říjnu 2011 připadá na bakalářské studijní programy celkem 14 714 studentů (z toho 10 194 v prezenční a 4 520 v kombinované formě studia) a 7 451 na navazující magisterské studijní programy (z toho 4 317 v prezenční a 3 134 v kombinované formě studia). Celkem 981 studentů studuje v doktorských studijních programech (z toho 676 v prezenční a 305 v kombinované formě studia), 265 připadá na zahraniční mobility a 3 350 na různé formy celoživotního vzdělávání.

Ing. Petr Zasadil, Ph.D.
prorektor pro pedagogickou činnost

Počty studentů zapsaných ke studiu na ČZU v Praze v bakalářských a navazujících magisterských studijních programech ve školním roce 2011/2012

Fakulta/Institut	Bakalářské studijní programy			Navazující magisterské studijní programy			CELKEM
	Prezenční	Kombinované	Celkem	Prezenční	Kombinované	Celkem	
PEF	4 850	1 298	6 148	2 493	1 721	4 214	10 362
FPPZ	1 985	912	2 897	747	413	1 160	4 057
FŽP	1 261	917	2 178	512	663	1 175	3 353
TF	1 072	412	1 484	278	117	395	1 879
FLD	681	735	1 416	127	219	346	1 762
ITS	286	0	286	160	1	161	447
IVP	59	246	305	0	0	0	305
ČZU celkem	10 194	4 520	14 714	4 317	3 134	7 451	22 165

Data jsou vztažena k 31. 10. 2011.

Den vědy představil pražské vysoké školy

V pátek 2. prosince se na Vysoké škole ekonomické v Praze uskutečnil již pátý ročník Dne vědy. Pět pražských vysokých škol zde populárně-naučnou formou představilo nejnovější informace ze světa vědy a přiblížilo je studentům středních škol a široké veřejnosti.

Prezentace ČZU umožnila nahlédnout do laboratoří a experimentů Technické fakulty, dále pak představila lamelové odpočivné křeslo, zkonstruované odborníky z FLD, které získalo několik významných ocenění, a také speciálně cvičené psy s doprovodem z FAPPZ.

Na interaktivních zařízeních z TF si návštěvníci mohli vyzkoušet měření výkonu, resp. otestovat svoji fyzickou zdatnost. Studenti viděli, co je síla, výkon akcelerace. Pomocí výstupu na počítač sledovali hodnoty zrychlení, úhlového zrychlení, síly, výkonu apod. Systém Plantograf V07 pak analyzoval chůzi, přesněji řečeno kroky návštěvníků na podložce. Měřil přítom rozložení tlaku na plošce chodidla, indikoval stav kloubů a stabilitu či poruchy rovnováhy.

-red-

Tým ČZU získal bronz

Oráčský tým ČZU získal na letošním 38. ročníku mistrovství republiky v orbě v Postoupkách u Kroměříže třetí místo.

Univerzitu na tomto klání 24. září reprezentovali dva oráči: Ing. Jaromír Janků (FAPPZ) – traktor John Deere a oboustranný otočný pluh Kverneland –, a Ing. Petr Novák (TF) – traktor Zetor a jednostranný pluh Kverneland. Jejich trenéry byli Ing. Stanislav Petrásek (TF) – oboustranný otočný pluh –, Ing. Jiří Mašek, Ph.D. (TF) – jednostranný pluh. Technickou podporu zajišťoval Ing. Milan Kroulík, Ph.D. (TF). Vedení týmu pracovalo ve složení manažer týmu doc. Ing. Adolf Rybka, CSc., (TF) a vedoucí doc. Ing. Petr Heřmánek, Ph.D. (TF).

V kategorii jednostranných pluhů vinou technických problémů obsadila ČZU 9. místo. V kategorii oboustranných pluhů ČZU dosáhla na stupně vítězů – na 3. místo. To je také doklad toho, že to, co se na ČZU učí v teoretické rovině, je možné i prakticky předvést na vysoké úrovni.

„Hodnotilo se mnoho parametrů a ani všechny si nepamatuji,“ říká Ing. Jaromír Janků. „Začíná se naorávkou, kdy se vyoře první brázda. Tam se hodnotí přímočarost. Soutěžící si s pomocí trenéra rozmístí výtyčky, ale během soutěže na parcelu už může vstupovat pouze rozhodčí a orač. Dále se při naorávce hodnotí nastavení krojidla, které má za úkol nařezávat stěnu brázdy, aby byla hladká a nedrolila se na její dno. V průběhu orby nesmí orač jakýmkoli způsobem upravovat brázdy a vstupovat na ně. U každé soutěžní parcely jsou pomocníci, kteří hodnotí hloubku orby, která se musí pohybovat v rozmezí od 17 do 23 cm. Dále se sleduje např. hřebenovitost brázd, navazování jednotlivých jízd, zaklopení rostlinných zbytků, rovná stěna a dno brázdy.“

Tým ČZU začal trénovat čtrnáct dnů před soutěží na tréninkových parcelách u Červeného Újezda. „Popravdě jsme nestihli zorat ani jednu parcelu dokonce, jelikož jsme z počátku řešili technické problémy s pluhem. Na soutěž jsme jeli bez pořádné přípravy, ale mohl jsem naštěstí využít zkušenosti z domova. Jsem ze zemědělské rodiny a orbě se věnuji od mládí,“ připouští Ing. Janků. „Naším cílem bylo neobsadit poslední místo. Ani ve snu nás nenapadlo, že bychom mohli být na ‚bedně‘.“

V kategorii otočných pluhů soutěžilo 9 závodníků, v kategorii jednostranných pluhů bylo 11 soutěžících.

doc. Ing. Petr Heřmánek, Ph.D.
prorektor pro informační systémy a vnější vztahy

Mezi nejvýznamnější projekty ITS patří podpora zemědělského vzdělávání a poradenství v Angole, Peru a Moldávii, podpory rostlinné výroby a evidence hospodářských zvířat v Mongolsku, podpora udržitelného rozvoje ve Vietnamu, Peru a Haiti.

50 let Institutu tropů a subtropů – 50 let pomoci rozvojovým zemím

Dne 1. a 2. prosince pořádala ITS oslavy vztahující se k 50. výročí svého založení. Slavnostní zasedání vědecké rady ITS vyvrcholilo předáváním medailí a diplomů. Následně proběhla vědecká konference zaměřená na udržitelný rozvoj venkova méně rozvinutých zemí.

Institut tropů a subtropů je dnes unikátním pracovištěm v celé České republice, které vzdělává odborníky v problematice tropického a subtropického zemědělství a udržitelného rozvoje venkova zemí třetího světa. Významně se podílí na realizaci projektů v rámci zahraniční rozvojové spolupráce ČR, kde je vedoucím implementátorem zemědělských projektů. Mezi nejvýznamnější patří projekty podpory zemědělského vzdělávání a poradenství v Angole, Peru a Moldávii, podpory rostlinné výroby a evidence hospodářských zvířat v Mongolsku, podpora udržitelného rozvoje ve Vietnamu, Peru a Haiti. ITS též značnou měrou přispěla k záchraně antilopy Derbyho v Senegalu.

Výročního zasedání vědecké rady se účastnil i prezident asociace Agrinatura z francouzské univerzity v Montpellier a další členové dozorčí rady Agrinatury z Dánska, Itálie, Německa, Nizozemí a Rakouska. Tato nevládní organizace sdružuje 33 evropských univerzit zabývajících se výzkumem, rozvojem a poradenstvím v rurálních oblastech tropů a subtropů, organizováním mezinárodních workshopů a budováním kapacit v oblasti zemědělství a tzv. life sciences.

Díky této organizaci se ČZU podílí na řešení mezinárodních projektů financovaných Evropskou unií a také se může zapojovat do dění v oblasti terciálního zemědělského vzdělávání v zemích třetího světa. Posledním zajímavým společným počinem ČZU a asociace Agrinatu-

ra byla letní škola pořádaná v srpnu v areálu ČZU. Tato týdenní akce, které se zúčastnilo téměř sto studentů a pedagogů z pětatřiceti zemí světa, značně přispěla ke zvýšení povědomí o ČZU na mezinárodním poli.

Ing. Jana Mazancová, Ph.D.
ITS

Historie Institutu tropů a subtropů

Všedesátých letech minulého století byla při Lesnické fakultě Vysoké školy zemědělské v Praze (VŠZ) založena katedra světového zemědělství a lesnictví. V roce 1967 byla tato katedra povýšena na Institut tropického a subtropického zemědělství (ITSZ), který se později stal samostatným pracovištěm VŠZ. Plného osamostatnění pracoviště dosáhlo až v roce 1991, kdy se stalo i samostatným školicím pracovištěm doktorandů. V roce 2003 došlo k přejmenování ITSZ na Institut tropů a subtropů (ITS), čímž byl uveden do souladu název instituce a jeho skutečná náplň činnosti.

Založení katedry světového zemědělství a lesnictví i pozdější ustavení Institutu tropického a subtropického zemědělství bylo determinováno mezinárodní situací, tj. především procesem dekolonizace Afriky (okolo roku 1960) a některých oblastí Asie, i potřebou tehdejšího československého režimu ovlivňovat a politicky i hospodářsky se angažovat v tehdejším rozvojovém světě, zejména v nově vznikajících politicky nezávislých, ale hospodářsky velmi zranitelných státech tohoto regionu.

Letní škola na Zemědělské univerzitě v Hanoji

V evropském vzdělávacím prostoru se stále více prosazují krátkodobé intenzivní kurzy, které přispívají k utváření profilu absolventů a k naplňování tzv. výstupů z učení. Účinným nástrojem jsou letní školy v zahraničí.

Letos se ČZU rozhodla zorganizovat v zahraničí takovou letní školu pro své studenty, která by ještě více propojila fakulty a programy (obory), jež jsou na nich vyučovány. Proto byla díky spolupráci s Hanojskou zemědělskou univerzitou ve Vietnamu, jmenovitě s jejím rektorem prof. Dr. Tran Duc Vienem a prorektorem pro mezinárodní vztahy Nguyen Tat Canhem a za přispění vietnamského ministerstva školství, zorganizována první letní škola pro studenty ČZU právě na zmíněné univerzitě.

Dvacet sedm studentů ČZU (10 z PEF, 10 z ITS, 4 z FŽP, 3 z FAPPZ) studovalo od 21. 8. do 17. 9. na Zemědělské univerzitě v Hanoji v intenzivním kurzu vyučovaném v angličtině pod názvem Nature, agriculture, society, economy and culture in East Asia (Vietnam, Red River Delta). Měl jsem možnost s nimi na konci jejich studia krátce pobývat a pochopil jsem, že studium vůbec nebylo jednoduché. Nejednalo se totiž o žádný výlet, nebyli turisty, ale studenty. A proto poznali Vietnam mnohem lépe než obyčejný turista. A poznali jej jako studenti ČZU.

V Asii se již rozhodně neztratí. Viděl jsem opravdový tým, ve kterém o tom, co viděli, a o tom, o čem jim kolegové z hanojské univerzity přednášeli, bohatě diskutovali. Takové disputace, třeba i při popíjení nápoje, o kterém nikdo z nás podle názvu v nápojovém lístku v univerzitní kavárně nevěděl, co vlastně obsahuje, nebyly sice oficiální náplní studia, ale k letní škole bezesporu patřily.

Letní škola očima studentek

Dejme prostor dvěma studentkám PEF Michaele Korábové a Soňe Priknerové, které

O víkendech studenti podnikli několik návštěv historických a přírodních památek.

prezentovaly své pohledy na měsíc studia ve Vietnamu.

Začátek letní školy byl tím, co se v sociálních vědách nazývá kulturním šokem. „Většina z nás nikdy nebyla v Asii. Bylo pro nás opravdu překvapením, že nás na ulici všichni zdraví, chtějí na nás sahat a myslí si, že jsme roztomilí, protože jsme velcí a vypadáme vůbec nějak jinak.“ Samozřejmě klíčovým v nové zemi je umět se dorozumět. Jenže vietnamský jazyk je zapeklitý (tedy stejně jako čeština pro Vietnamce). „Proto jsme velice ocenili, když nám v našich začátcích hodně pomohl spolužák z PEF Đõ Trọng Đức. Bez něj bychom byli asi ještě ztracenější.“ A neméně významná byla pomoc zaměstnance FŽP Duong Van Minha, Ph.D., který se studenty v Hanoji také pobýval. „A tak jsme si za několik dní již uměli objednávat jídlo a jíst hůlkami v naší oblíbené restauraci pojmenované 16, a to podle první ceny jídla, které jsme si tam dali.“ Ta číslovka 16 představovala přepočtení ceny vybraného jídla na české koruny.

„Samotná letní škola začala uvítacím ceremoniálem, na kterém jsme všichni dostali oficiální tričko (žluté s červeným límeč-

kem), které jsme potom nosili na všechny další absolvované akce. Byli jsme skutečně nepřehlédnutelní. Výuka byla rozdělena na čtyři týdny, během kterých se střídala hlavní témata. První týden Hospodářství Vietnamu a především delty Červené řeky, ve které se Hanoj rozkládá. Druhý týden se výuka soustředila na téma Tropické lesy a životní prostředí. Třetí týden byly na programu Zemědělské systémy v deltě Červené řeky. A nakonec poslední týden Kultura Vietnamu. Během každého týdne byla pro nás připravena nějaká zajímavá studijní exkurze spojená s tématem daného týdne. Takže jsme navštívili farmy, mangrovové lesy, přírodní parky, vesnici s výrobou hedvábí nebo keramiky a spoustu dalších míst.“

Při pobytu mimo univerzitu se studenti přesvědčili, že Vietnamci jednoznačně dostali své pověsti opravdu dobrých a zdatných obchodníků, tak jak je známe z ČR. „Během každého pobytu mimo areál univerzity se naskytl nějaká příležitost nakupovat. Postupně jsme se naučili smlouvat a vyjednávat, takže v Asii jsme byli už jako doma.“ Kromě zážitků ze studijních exkurzí podnikli sami studenti o víkendech několik návštěv blízkých historických a přírodních památek. „Navštívili jsme Halong Bay (nádherný záliv s tisíci malými skalnatými vápencovými ostrůvky zaznamenaný v seznamu UNESCO), Sapu (horské město v nadmořské výšce cca 1600 m u hranic s Čínou), národní park Cuc Phuong a okolní poblíž Hanoje.“

Protože účastníci studovali na různých fakultách (PEF, FAPZ, FŽP) a na ITS odlišné programy, ocenili různost a šíři nabízených předmětů. „Každý z nás nakonec během celých čtyř týdnů výuky našel to, co ho zajímalo. Zážitek z této letní školy byl pro nás velmi užitečný a ukázal nám jiný svět, než je ten náš v Evropě.“

Ta poslední věta je klíčová. „Cảm ơn celé ČZU, vietnamským partnerům a všem přátelům, které jsme ve Vietnamu získali, za tuto úžasnou zkušenost.“

doc. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.
prorektor pro mezinárodní vztahy

Konference Euroleague for Life Sciences a kvalita ČZU

Kvalita vysokých škol je souslovím, které se s rostoucím počtem škol stává stále důležitějším při hodnocení jednotlivých univerzit nejen v naší republice, ale i celosvětově.

Existuje celá řada kritérií a metodik, jak je možné kvalitu vysokých škol měřit. Ke všem z nich však lze mít připomínky, protože ve světě lidských aktivit je obtížné nalézt jednoznačně validní a reliabilní kritéria kvality a postupy jejího hodnocení, která by brala v úvahu všechny možné souvislosti a fakta. Proto otázku, jak kvalitní je ta která univerzita, by mělo být možné řešit také v širším kontextu a srovnání, než jsou jenom mezinárodní žebříčky.

Zmíněné mezinárodní žebříčky přinášejí zpravidla pořadí prvních 500 univerzit na světě. O tom, jak si však vedou univerzity, které se z objektivních důvodů (např. nepůsobí v celém rozsahu vědeckého spektra a jeho institucionalizace od antropologie až po zdravotvědu) nedostávají mezi prvních 500 na světě (z cca 15 000 universit) v tzv. Šangajském žebříčku nebo v žebříčku QS World University Rankings (The Times), se již nemáme možnost nic dozvědět.

Vzdělávání pro život

Protože jedním z klíčových poslání vysokých škol je vzdělávání budoucích generací, a to jak pro praktický život, tak i pro akademicko-vědeckou kariéru,

což však existující mezinárodní metodiky příliš nezohledňují (toto kritérium je obtížně kvantifikovatelné), rozhodly se univerzity sdružené v Euroleague for Life Sciences (ELLS) každoročně organizovat mezinárodní konferenci studentů zaměřenou na prezentace a posouzení vybraných kvalifikačních prací – bakalářských a magisterských, a tak sledovat jejich kvalitu. ELLS je sdružením 7 předních evropských univerzit podobného zaměření jako ČZU, do něhož jsme vstoupili společně se Szkolou Glownou Gospodarswa Wiejskiego ve Varšavě po dvouletém monitoringu v roce 2007. Vstoupili jsme tak do klubu, v němž Wageningen University and Research Centre a University of Copenhagen jsou mezi první dvoustovkou univerzit uváděných v žebříčku The Times. Spolu s námi a již zmíněnými univerzitami jsou členy ELLS také Swedish University of Agricultural Sciences v Uppsale, Universität Hohenheim-Stuttgart a Universität für Bodenkultur ve Vídni.

Toto seskupení již potřetí pořádalo mezinárodní studentskou konferenci, na které se naši studenti mohli porovnávat s těmi, kteří studují na univerzitách uváděných v tzv. prestižních žebříčcích. A v letošním roce (podobně jako v letech před-

chozích) si vůbec nevedli špatně. Ostatně následující data to dokumentují. Ve dvou dnech (20. 10. a 21. 10.) představilo na univerzitě ve Wageningen výsledky svých bakalářských a diplomových prací celkem 285 studentů z výše zmíněných univerzit, a to formou posterů nebo ústních vystoupení (těch bylo celkem 45). Byly vybrány ty práce, které se snažily nějakým způsobem nastínit odpověď na otázku (hlavní téma konference): „Can agriculture feed the world?“. Toto téma bylo diskutováno ve třech hlavních zaměřeních a v pěti jejich sekcích. O jakou problematiku se jednalo a co patří mezi současný vysokoškolský diskurs u univerzit podobného zaměření jako je ČZU, naznačují názvy jednotlivých zaměření a sekcí: zaměření Innovation and technology (sekce: Potential food production, Plant production, Urban agriculture, Food and health I, Food and health II), zaměření Economy and society (sekce: Consumer behaviour, Governance of international trade, Food safety, Rural development I, Rural development II), zaměření Ecology and ethics (sekce: Ecological foot print, Animal welfare, Natural resource management, Soil fertility, Environmental pollution).

Na univerzitě ve Wageningen výsledky svých bakalářských a diplomových prací prezentovalo celkem 285 studentů včetně 22 nástupců ČZU.

museli prezentovat své výsledky v angličtině, ale museli je prezentovat v diskurzu mezinárodní komunity, která je v diskusi nesmírně náročná a takzvaně „nic neodpustí“.

V letošním roce tato „muka“ vědecké práce a zároveň potvrzení své kvality podstoupilo celkem 22 studentů z ČZU (10 z FAPPPZ /9x poster, 1x ústní vystoupení/, 7 z PEF /4x ústní vystoupení, 3x poster/, 2 z TF /2x poster/, 2 z ITS /2x poster/, 1 z FLD /1x poster/). Všichni se tak mohli porovnat i se studenty z univerzit v Kodani a Wageningen, které jsou ve světových žebříčcích řazeny mezi prvních 200 na světě. Skutečnost, že mezi 18 oceněnými studenty byly dvě studentky z ČZU (Dominika Šťastná z PEF a Klára Novotná z FAPPPZ) a že všichni ostatní se rozhodně neztratili, což potvrdili i zahraniční partneři, je důkazem, že vzdělávání na naší univerzitě je opravdu kvalitní. Jsme mezinárodně srovnatelní s univerzitami, které v žebříčcích patří mezi dvoustovku, a to i přes to, že oproti nim máme stále relativně málo předmětů vyučovaných v angličtině (Wageningen 90 %, Kodaň 50 %).

Kvalitní výuka v angličtině v magisterských programech je cestou, jak v pedagogických činnostech dosahovat světových výsledků. Studentská konference ve Wageningen tento předpoklad potvrdila a za rok v Uppsale ve Švédsku budeme mít možnost tuto hypotézu znovu testovat. Téma studentské konference (8. 11–9. 11. 2012) zní: Future Cities – Future Life (Sciences). A kdo ze studentů či studentek chce mít skutečné potvrzení svých mezinárodních kvalit (i s výhledem na budoucí zaměstnání), neměl by tuto výzvu opomenout.

doc. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.
prorektor pro mezinárodní vztahy

Euroleague ocenila letní školu ČZU

Díky spolupráci fakult, jejichž studenti se zúčastnili letní školy ve Vietnamu, a úsilí partnerů ve Vietnamu, tamních pedagogů a administrativních pracovníků, se podařilo zorganizovat skutečně úspěšný intenzivní program, který má potenciál fungovat i do budoucna. Není to vychloubání, ale když jsme o této letní škole informovali s rektorem ČZU naše kolegy v Euroleague for Life Sciences, bylo patrné, že tuto naši aktivitu pokládali za velice slibnou a úspěšnou.

Studenti obhájili svoji práci

Již předchozí slova naznačila, že v evropském prostoru zatím není příliš mnoho příležitostí, na kterých by mohli studenti a studentky prezentovat výsledky svých kvalifikačních prací a ještě k nim mít zpět-

nou vazbu nejen od mezinárodní poroty pedagogů, ale i od svých vrstevníků z jiných univerzit a dalších akademických pracovníků. Pro studenty, kteří se této konference zúčastnili, se jednalo o velice náročnou prověrku jejich znalostí a dovedností. Nejen že

Setkání absolventů po 25 letech

V pátek odpoledne 16. září 2011 se sešli absolventi z roku 1986, aby si osvěžili staré vzpomínky, oživili vztahy s kamarády a především přemýšleli o spolupráci s ČZU.

Pozvání přijalo dvě stovky absolventek a absolventů Agronomické, Provozně ekonomické a Mechanizační fakulty. V rámci odpoledního programu se absolventi seznámili s univerzitním kampusem, který se za posledních 25 let výrazně rozšířil a zmodernizoval. Večer se sešli s vedením univerzity na společenském večeru v menze ČZU.

Výbornou atmosféru dotvářela živá hudba, domácí univerzitní víno a pivo, a především upřímné přátelské vztahy mezi

studenty navzájem i mezi nimi a „jejich“ profesory, kterým na síle neubralo ani uplynulé čtvrtstoletí.

Náhodně oslovení účastníci sice připustili, že je trápila matematika, účetnictví či některé technické obory, ale především vzpomínali na studentský život, kamarádství (někteří prý dodnes spolu jezdí na dovolené), chválili také kvalitu vzdělání, které je opravdu připravilo do života. Přitom ne všichni zůstali u svého oboru. Jeden z oslo-

vených se od automatizovaných systémů řízení dostal až k vedení úvěrového oddělení v bance, jiný se úspěšně uplatnil v sommelierství a marketingu moravského vinařství. A jiný účastník se stal personálním ředitelem mezinárodní společnosti.

Ti všichni ocenili všestrannost vzdělání na naší univerzitě, partnerskou spolupráci mezi vyučujícími a studenty, podporu rozvoje klíčových dovedností nejen ve studijní oblasti, ale i ve sportu. „Zpětně viděno,“ konstatoval jeden z nich, „škola mne naučila, že když se dělají věci pořádně, jednoho dne se výsledky dostaví.“

Tyto tradiční přednosti České zemědělské univerzity ostatně ve své úvodní řeči připomněl i rektor prof. Ing. Jiří Balík, CSc., který pak účastníky setkání pozval k další intenzivní spolupráci a nadhodil i možnost sponzorství univerzity po vzoru klasických amerických absolventských sdružení.

doc. Ing. Petr Heřmánek, Ph.D.
prorektor pro informační systémy a vnější vztahy

Běh o pohár rektora ČZU

Ve středu 2. listopadu se konal jubilejní 50. ročník přespolního Běhu o pohár rektora ČZU jako součást cyklu podzimních akademických běžeckých závodů v Praze.

V sychravém listopadovém odpoledni se sešlo v areálu ČZU okolo 80 běžců. Na start závodu se nejprve postavily ženy, které musely zdolat trať dlouhou 3 500 metrů. Následně vystartovali muži v hlavním závodě měřícím 6 600 metrů. Trať byla rozmanitá, vedla terénem i po silnici, a některé závodníky doslova potrápila. V hlavní kategorii mužů zvítězil student TF ČZU –

Tomáš Dlabaja ve výborném čase 22:07 a obhájil loňské prvenství.

Vítěze dekorovali a ceny předávali prorektor České zemědělské univerzity prof. Ing. Marek Turčáni, PhD., a děkan Technické fakulty ČZU prof. Ing. Vladimír Jurča, CSc. Závod uspořádala KTV ČZU.

PaedDr. Dušan Vavrla
KTV

Výsledky Běhu o pohár rektora ČZU:

muži

1. T. Dlabaja ČZU – 22:07
2. T. Görner Atletika Klatovy – 22:58
3. J. Hodboď Slovan Liberec – 23:08

veteráni

1. M. Smrčka BK Říčany – 24:19
2. T. Janovský SK Praga – 24:39
3. M. Kovář HI Sport Tehy – 24:42

ženy

1. K. Gregorová SK Chotěboř – 12:33
2. A. Jakobová SK UP Olomouc – 13:43
3. M. Nývltová VSK Medik – 14:40

veteránky

1. M. Hospodarzová Praha Řepy – 13:30
2. L. Borovičková VSK Chemie Praha – 14:17
3. P. Suchanová TJ KOVO Praha – 15:42

Studenti rozvíjejí PR univerzity

Na společenská témata orientovaná média v minulých týdnech opakovaně informovala o Miss Agro, studentce FAPPZ Marii Bartíkové. Ta se úspěšně účastnila soutěže Miss Chmele a piva, kde získala místo druhé vicemiss, a v současné době se rozhodla vstoupit do soutěže Česká miss. Za dobrou reprezentaci univerzity poděkoval Marii Bartíkové rektor ČZU prof. Ing. Jiří Balík, CSc.

Dobré jméno ČZU šíří i Miss Hasička ČR 2011 Ivana Hnilicová, která studuje první ročník PEF. Soutěž o nejkrásnější hasičku je určena pro dobrovolné i profesionální hasičky, které jsou minimálně 12 měsíců členkami v některé zastrešující organizaci. Soutěž si klade za cíl zvýšit povědomí o činnostech SDH v obcích a poukázat na význam práce hasičů. Děkan PEF prof. Ing. Jan Hron, DrSc., dr.h.c., slečně Hnilicové poděkoval za reprezentaci fakulty i celé ČZU, poblahopřál jí a kromě květin a upomínkových dáreků jí předal i mimořádné stipendium.

Zároveň připomeňme i Muže roku 2011, kterým se stal student PEF Martin Gardavský. Děkan PEF prof. Ing. Jan Hron, DrSc., dr.h.c., mu poblahopřál a poděkoval za velmi dobrou reprezentaci fakulty i ČZU. Vítěz dvanáctého ročníku soutěže Muž roku bude zastupovat Českou republiku na soutěži Mister Internationa v Brazílii.

Mgr. Eva Bobková
PEF
-red-

O ekologickém zemědělství

Nové objevy ve výzkumu ekologického zemědělství a jeho využití pro střední a východní Evropu byly hlavním tématem 3. vědecké konference o ekologickém zemědělství, která se uskutečnila 14. a 15. listopadu na půdě ČZU. Konference se zúčastnilo 120 odborníků z 8 zemí. Hlavní příspěvky přednesl Jiří Petr z ČZU, který shrnul vlastní výsledky výzkumu v této oblasti, Carlo Leifert z University of Newcastle, který prezentoval výsledky rozsáhlého výzkumu kvality biopotravin, Jana Hajšlová z VŠCHT v Praze, která uvedla novou metodu pro autentifikaci bioprodukce. Další příspěvky věnovaly pozornost motivům ke koupi biopotravin, porovnání nákladů konvenčního a ekologického hospodaření aj. **-red-**

Prof. ing. Jiří Petr, DrSc., dr.h.c., se zasloužil o rozvoj ekologického zemědělství v ČR.

Foto: Jana Hajšlová

Argumenty zastánců zdravého rozumu

Seminář se shodným názvem o kůrovcové kalamitě v NP Šumava uspořádalo 12. října Centrum pro ekonomiku a politiku (CEP). Besedy za účasti prezidenta republiky Václava Klause, ministra životního prostředí Tomáše Chalupy a dalších osobností se jako odborný referující zúčastnil doc. Ing. Milan Lstibůrek, MSc., Ph.D., z FLD ČZU. Ve svém příspěvku upozornil na negativní dopady bezzásahového režimu při kůrovcové kalamitě na populaci smrku ztepilého. „Společným jmenovatelem všech aktivit v parku by měla být snaha zastavit rozsáhlé odumírání lesa jako ekosystému s významnými sekundárními dopady na životní prostředí.“ **-red-**

Pozemkové úpravy

Seznámít širokou veřejnost s vývojem i s aktuálními poznatky z oboru restitucí a pozemkových úprav bylo hlavním tématem odborné konference Pozemkové úpravy, která se uskutečnila 13.–14. září v prostorách České zemědělské univerzity pod záštitou FŽP. Konferenci navštívilo na 350 účastníků a bylo předneseno více než 30 příspěvků. Součástí programu byl též křest významných publikací (Pozemkové úpravy v České republice, Restituce a Kontaminace půd) a vyhlášení výsledků soutěže Společné zařízení roku 2011. Podrobný program konference včetně fotografií lze zhlédnout na stránkách konference: www.fzp.czu.cz. **Ing. Zuzana Skřivanová, FŽP**

Zahájení konference za zvuku dudáka, kterým byl jeden z pracovníků pozemkového úřadu.

Perspektivy odborného vzdělávání

Konference, která se uskutečnila 8.–9. září v Malé Chuchli, završila projekt Odborné vzdělávání a celoživotní učení v kontextu vývoje venkovského prostoru. Ten po dobu tří let sledoval situaci tradičních i nových poskytovatelů počátečního, ale především dalšího vzdělávání v zemědělských a příbuzných oborech, a následně projektuje pravděpodobné cesty budoucího směřování tohoto segmentu vzdělávací soustavy. Jednání zahájil prorektor ČZU pro pedagogickou činnost Ing. Petr Zasadil, Ph.D. Hosty přivítal ředitel IVP prof. Ing. Milan Slavík, CSc., a zástupkyně Ministerstva zemědělství Ing. Ludmila Gočálová. Jako vyzvaný referující vystoupil emeritní profesor univerzity v Readingu (UK) Maurice Rolls. **IVP**

Funkční meeting a konference AIESEC

Plánování a příprava na zimní semestr s doprovodným vzdělávacím programem byly tématem funkčního meetingu vedení AIESEC z celé České republiky, který uspořádal AIESEC při ČZU 11.–14. září v jedinečném kampus ČZU. Ve dnech 28.–30. října se pak konala konference pro nové členy AIESEC ve školním zámku v Kostelci nad Černými lesy. Náplní bylo vzdělávání v prezentačních či prodejních dovednostech, v projektovém plánování a také diskuse o principech, na nichž AIESEC funguje. Třešničkou na dortu byla možnost vyplnit testy (používané při náboru společností Agrofert holding) a jejich interpretace od personálního ředitele Agrofertu Ing. Daniela Rubeše. **AIESEC**

Indonézská delegace navštívila ČZU

V polovině října tohoto roku navštívila ČZU v Praze indonézská delegace vedená prof. Dr. Willy Toisutou, Ph.D., dr.h.c., poradcem indonézského prezidenta pro vzdělávání. Hlavním cílem návštěvy byla příprava nového projektu rozvojové pomoci mezi Indonésií a ČZU a také projektu podpory studia indonézských studentů na naší univerzitě. Spolu s poradcem prezidenta se návštěvy zúčastnili Ir. Eka Simanjuntak, MM, generální manažer rozvojových projektů Indonésie, a pan Yunus Boari, ředitel institutu vzdělávání indonézské provincie Západní Papua. Během oficiální návštěvy se delegace setkala se zástupci vedení univerzity a TF. **doc. Ing. David Herák, Ph.D., TF**

Modernizace vysokoškolských systémů na Balkánu

Představení nových studijních programů, výměna zkušeností v oblasti rozvoje venkova a seznámení se s fungováním neziskových organizací v České republice bylo hlavní náplní mezinárodního workshopu, který proběhl 24.–26. října na IVP. 35 účastníků ze zemí Evropské unie i států západního Balkánu během něj představilo své dosavadní aktivity v oblastech rozvoje venkova a sociologických aspektů v zemědělství. Mezinárodní workshop byl doplněn tematickými exkurzemi. IVP připravuje tyto kurzy zaměřené na rozvoj dovedností vysokoškolských učitelů i školitelů z neziskových organizací zemí západního Balkánu v rámci mezinárodního projektu WBREN spolu s dalšími prestižními zahraničními univerzitami. **IVP**

Pedagogická praxe v kontextu celoživotního učení

Přispět k didaktické precizaci kvalifikovaného profesního výkonu učitelů odborných předmětů a učitelů praktického vyučování bylo cílem semináře, který uspořádal IVP 1. listopadu v Malé Chuchli pro pedagogické pracovníky cvičných středních škol. Akce byla podpořena Grantovou agenturou ČR v rámci projektu Odborné vzdělávání a celoživotní učení v kontextu vývoje venkovského prostoru. Semináře se zúčastnilo 37 pracovníků z 20 škol, převážně ředitelů či jejich zástupců, kteří se podílejí na realizaci řízené pedagogické praxe budoucích učitelů. Účastníci semináře se zabývali novými požadavky na organizaci pedagogické praxe a sledování kvality pedagogického působení studentů na středních školách. **IVP**

Krajinné inženýrství 2011

Ve dnech 22. a 23. září proběhla na ČZU čtrnáctá konference Krajinné inženýrství, pořádaná Českou společností krajinných inženýrů (ČSKI), odbornou společností při Českém svazu stavebních inženýrů (ČSSI). Spolupořadatelé konference byly rovněž katedra hydromeliorací a krajinného inženýrství Fakulty stavební ČVUT, katedra biotechnických úprav krajiny FŽP ČZU a Ústav tvorby a ochrany krajiny Lesnické a dřevařské fakulty MENDELU v Brně. Témata se vyprofilovala do třech hlavních oblastí: vodní hospodářství krajiny, stavby pro plnění funkcí lesa a krajinné plánování a pozemkové úpravy.

Ing. František Křovák, CSc., FŽP

Konference o obnovitelných zdrojích energie

Na čtyři sta účastníků konference Biomasa a energetika 2011, kterou 29. listopadu uspořádalo sdružení CZ Biom za podpory Ministerstva zemědělství a České zemědělské univerzity, přivítal v aule ČZU prof. Ing. Pavel Tlustoš, CSc., který také účastníkům představil projekt interaktivní mapy obnovitelných zdrojů. Na konferenci vystoupili dále mj. Ing. Mírek Topolánek s příspěvkem zaměřeným na využití obnovitelných zdrojů v teplárenství a RNDr. Martin Bursík, který se věnoval vývoji české energetiky v porovnání s vývojem v EU a ve světě. Další příspěvky sledovaly aktuální v legislativě a v politice rozvoje venkova. Odpolední blok pak představil novinky v praktickém využití biomasy. **-red-**

UCOLIS 2011

Dne 23. listopadu proběhl druhý ročník mezinárodní konference mladých vědeckých pracovníků UCOLIS 2011. V sekci ekonomické a společenských věd, agrobiologické, technické, lesnické a dřevařské a v sekci životního prostředí prezentovalo své práce 30 účastníků. Nejvíce prací bylo prezentováno v sekci technické a v sekci životního prostředí. Konference se konala v areálu České zemědělské univerzity v Suchdole, sekci životního prostředí hostil zámek Školního lesního podniku v Kostelci nad Černými lesy.

prof. Mgr. Ing. Markéta Sedmíková, Ph.D.
prorektorka pro vědu a výzkum

Veletrh pracovních příležitostí na PEF

Dne 23. listopadu se konal již jedenáctý Veletrh pracovních příležitostí, na kterém se setkávají studenti a absolventi PEF se zástupci významných českých i nadnárodních firem. Studenti se seznámili s nabídkou pracovních míst, trainee programy jednotlivých firem a dalšími možnostmi spolupráce. Díky tomu si mohli ujasnit kariérní cíle, ale především získat cenné rady, informace a osobní kontakty. Proděkan pro rozvoj fakulty prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc., a kancléřka fakulty Ing. Edita Šilerová na workshopu neformálně hovořili se zástupci některých firem – např. Deloitte, Ernst & Young, KPMG, AVE, Rödel & Partner či ČSOB o spolupráci. **Mgr. Eva Bobková, PEF**

Studenti ČZU staví formuli

Technická fakulta ČZU dala prostor skupině aktivních studentů TF a podpořila jejich sen o stavbě závodní formule vlastní konstrukce v projektu REBELS RACING. Po dvou letech příprav ve formě zajištění zdrojů, prostorů a vlastního návrhu formule je projekt v pokročilé fázi stavby monopostu. Na projektu pracuje 15 studentů, kteří zajišťují zdroje, sponzory projektu i vlastní návrh a výrobu formule. V plánu týmu jsou 3 evropské závody série Formula Student/SAE v rámci FISITA World Cup v roce 2012, kde se tým ČZU utká s více než 100 univerzitami celého světa. Projekt je přínosný pro studenty i pro spolupráci školy s firmami. Studenti techniky mají unikátní možnost projít si procesem konstrukce – výroba – provoz součásti již na škole. Studenti manažerských oborů navíc získávají zkušenosti v práci s lidmi v rámci řízení projektu a fundraisingu. Projekt je také svěží platformou pro setkání zástupců školy a firem. Partneri projektu jsou TF ČZU, Linet, GENEL, SolidWorks, 3M, IBS, Motorsport Expo, 301, Humlnet Creative, Bučovice Tools a EBM Service.

Ing. Ondřej Suchomel
TF

Tisková oprava

V předminulém čísle byla uvedena u Ing. Starostové funkce vedoucí Demonstrační a pokusné stáje FAPPZ. Ing. Starostová zastává funkci vedoucí Akademického jezdeckého klubu ČZU. Vedoucí Demonstrační a pokusné stáje FAPPZ je Ing. Ivana Gardiánová, Ph.D. Obě pracoviště (demonstrační stáj a jezdecký klub) jsou v současné době součástí Demonstračního a experimentálního pracoviště FAPPZ.

Fotosoutěž „Studijní obor ČZU, který mě baví“ zná své vítěze

Pětadesát autorů přihlásilo přes 203 fotografií do druhého ročníku fotografické soutěže pro studenty ČZU ze všech pěti fakult a obou institutů. Autoři deseti vybraných fotografií si odnesli finanční prémii v celkové hodnotě 10 tisíc korun a dále výrobky a propagační předměty ČZU.

Soutěž probíhala od 22. června do 31. října. Devítičlenná porota určená rektorem následně posoudila 203 fotografií, které splňovaly technická kritéria zadání soutěže. Nejvíce soutěžních fotografií bylo přihláшено shodně z Fakulty agronomické, potravinových a přírodních zdrojů a Fakulty životního prostředí (34 %).

Celkové pořadí vyplynulo z výsledků hodnocení jednotlivých porotců, kteří samostatně sestavili pořadí prvních třiceti nejlepších snímků. Hodnocen byl především vztah snímku ke zvolenému studijnímu oboru, kvalita zpracování fotografie a originalita. Snímky nemusely být pořízeny přímo v areálu ČZU, ale musely se zjevně týkat studijního oboru vyučovaného na ČZU. „S radostí jsem prostudoval všechny fotografie,“ uvedl jeden z hodnotících doc. Ing. Petr Baranyk, CSc., z FAPPZ. „U řady z nich jsem byl překvapen originálním způsobem vidění světa kolem nás, neotřelými nápady při aranžování scény i kvalitou kompozice. Je vidět, že současná studentská generace dokáže citlivě vnímat svět kolem sebe a přemýšlet

při „zastavení“ jeho běhu do podoby statické fotografie se všemi výhodami i nevýhodami, které z toho vyplývají.“

Třicet nejlepších snímků je vystaveno na Studijním a informačním centru do konce roku 2011. Pro vzdálené zájemce je vytvořena speciální fotogalerie na www.facebook.com/CZUvPraze.

Při vernisáži výstavy 22. listopadu převzali vítězové ceny z rukou rektora ČZU, prof. Ing. Jiřího Balíka, CSc. Vítězka Michaela Dvořáková (PEF) získala finanční prémii ve výši 5 000 Kč, Nela Radová (FŽP) na druhém místě prémii ve výši 3 000 Kč a Lenka Vondráčková (FAPPZ) na třetím místě prémii ve výši 2 000 Kč. Všechny tři také obdržely kolekci vína a odznáček ČZU. Autoři dalších vybraných fotografií do desátého místa obdrželi kolekci vín ČZU, dárkové balení piva Suchdolský Jeník a další propagační předměty ČZU z nové kolekce ČZUoriginals včetně USB 4 GB. Drobné dárkové předměty dostali i další autoři, kteří se umístili do třicátého místa.

-red-

Zpravodaj

ČESKÉ ZEMĚDĚLSKÉ UNIVERZITY V PRAZE

č. 4/2011

Vyšlo v Praze dne 12. prosince 2011. Vychází 4x ročně jako periodický tisk registrovaný u Ministerstva kultury ČR pod ev.č. E 14963.

Vydává: Česká zemědělská univerzita v Praze, Kamýcká 129, Praha – Suchbát, IČ 60460709. Cena: zdarma. Příspěvky vyjadřují názor jejich autorů. Fotografie, není-li uvedeno jinak, pochází z archivu ČZU.

www.czu.cz | zpravodaj@czu.cz

Redakce:

Mgr. Josef Beránek, JUDr. František Janouch, Monika Urbanová

Grafické zpracování a produkce:

PERFECTION
FULL SERVISOVÁ REKLAMNÍ AGENTURA

Branická 66, Praha 4 – Braník
www.studioperfection.cz

Redakční rada:

prof. Ing. Iva Langrová, CSc. – FAPPZ, Mgr. Eva Bobková – PEF, Ing. Jiří Mašek, Ph.D. – TF, doc. Ing. Vladimír Hýnek, CSc. – FLD, Ing. Alena Wranová – FŽP, doc. Ing. Karel Srnec, Ph.D. – ITS, doc. PhDr. Radmila Dytrová, CSc. – IVP, Ing. Daniel Novák, CSc., Monika Urbanová – SIC, Ing. Petr Benda – OIKT, Mgr. Lucie Janíková – KTV, doc. Ing. Jiří Remeš, Ph.D. – AS ČZU, Ing. Lukáš Kaplan – kolejni rada, JUDr. František Janouch – rektorát, Mgr. Josef Beránek – rektorát

Foto na obálce: Adam Krupička (z fotosoutěže ČZU očima studentů)

neprodejné

HOKEJOVÁ BITVA

První ročník hokejového klání čtyř největších pražských univerzit ČZU, ČVUT, VŠE a UK se konalo 9. listopadu v pražské T-Mobile aréně.

V prvním zápase se utkala ČZU proti VŠE. Tým ČZU byl sestaven pod vedením zkušeného trenéra Igora Miklíka z KTV. Bohužel ČZU jako jediná škola dosud neměla stabilní hokejový tým, na jeho sestavení byl pouze jeden týden, a to se projevilo na výsledku. Za VŠE nastoupil HC Ekonom, klub, který hraje první skupinu Pražské ligy. I tak ale naši hráči dokázali podat úctyhodný výkon, kdy po nevydařené první třetině (5:0 pro VŠE) začali více spolupracovat, což se na druhé třetině již projevilo (pouze 3:0 pro VŠE) a ve třetí třetině již zazářili a vyhráli jí 2:0 (pro ČZU). I když celkové skóre 8:2 o našem úspěchu moc nesvědčí, bylo vidět, že mužstvo ČZU má velký potenciál.

Buly slavnostně vložovali rektor ČZU prof. Ing. Jiří Balík, CSc., rektor VŠE prof. Ing. Richard Hindls, CSc., dr. h. c. a Petr Bříza (Manager HC Sparta Praha). Během přestávek mezi třetinami se konaly různé soutěže, kterých se zúčastňovali jak fanoušci univerzit, tak samotní hráči týmů.

O skvělou atmosféru se postarali fanoušci ČZU, kteří VŠE doslova převálcovali počtem účastníků - zejména během vydařené třetí třetiny kotel ČZU doslova burácel. Po ukončení obou utkání se rozhodlo o našem soupeři do boje o bronzovou medaili, když ČVUT podlehl UK 4:7. Boje o stupně vítězů se budou konat v březnu roku 2012.

Vítězné snímky fotosoutěže

2.

1.

4.

1. místo: Studentova zábava,
obor PAE – Michaela Dvořáková (PEF)

2. místo: Odběr sedimentů drapákem,
obor BEKOL – Nela Radová (FŽP)

3. místo: S vidlemi je zábava,
obor ABP – Lenka Vondráčková (FAPPZ)

4. místo: Světlo,
obor BLES – Romana Říhová (FLD)

5. místo: Pečený holub do huby,
obor ABPC – Veronika Maryníková (FAPPZ)

6. místo: Ze života stromů – Juglans regia,
obor ATZZ Tereza Veselá (FAPPZ)

7. místo: Brzká směna McCormika,
obor ZT – Adam Krupička (TF)

8. místo: Je tu díky ekologickému zemědělství,
obor ABE – Lenka Zárubová (FAPPZ)

9. místo: Jak vzniká hedvábí,
obor BEKOL – Iveta Kottová (FŽP)

10. místo: Žába,
obor ABPS – Monika Baráková (FAPPZ)

8.

5.

7.

3.

6.

9.

10.